

CUPRINS

Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Mara-Gutâi, județul Maramureș

Versiunea 0304, mai 2018

INTRODUCERE.....	PAG.2-3
CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic.....	PAG.4-8
CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului.....	PAG.9-10
CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)	PAG.11-15
CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție.....	PAG.16-18
CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor.....	PAG.19-55
CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.).....	PAG. 56-58
CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune.....	PAG. 59-61
CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei.....	PAG. 62-63
CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei.....	PAG.64-68
CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei.....	PAG.69
CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL.....	PAG. 70-71
CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale.....	PAG.72
ANEXE.....	PAG. 73-347

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR

București,

Nr.216331 din 06.06.2018

Se aprobă,
Florentina TUDOR
Director General

NOTĂ
privind propunerea de modificare a SDL nr. 2, simplă, anul 2018
a Asociației Grupul de Acțiune Locală Mara-Gutâi

În conformitate cu prevederile *Manualului de Procedură pentru coordonarea, verificarea și monitorizarea implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală*, evaluarea propunerii de modificare a SDL a fost realizată la nivelul CDRJ MARAMUREȘ și la nivel central în cadrul SLIN.

Urmare analizării documentației transmise de Asociația Grupul de Acțiune Locală Mara-Gutâi, înregistrată la CDRJ sub nr. 9294 din 25.05.2018, propunem spre aprobare, conform mențiunilor din Anexa 1, următoarele:

- Modificarea Anexei 4 - Planul de finanțare a SDL prin realocarea sumei de 19.369 Euro din fondul măsurii M5/4A „Investiții non-productive în accesibilizarea și conservarea biodiversității în zone Natura 2000 și a peisajelor europene” către măsura M8/6B „Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale”.

Propun spre aprobare,
Ionela Camelia ILIESCU
Director
Direcția LEADER, Măsuri de Mediu, Climă și Investiții

Asociația GAL Mara-Gutâi
E-mail: gal.maragutai@yahoo.com

TIPUL PROPUNERII DE MODIFICARE A SDL¹

Tipul modificării	Numărul modificării solicitate ² în anul curent
☒ xModificare simplă - conform pct.1	1
☐ Modificare complexă - conform pct.2	
☐ Modificare legislativă și/sau administrativă - conform pct.3	

II. DESCRIEREA MODIFICĂRILOR SOLICITATE³

1.DENUMIREA MODIFICĂRII: Realocări financiare între măsuri din priorități diferite până la o limită de 5% din suma totală alocată pentru finanțarea măsurilor din SDL (sM 19.2) conform pct. 1, litera c)

a) Motivele și/sau problemele de implementare care justifică modificarea

În această secțiune va fi inclusă justificarea privind modificarea solicitată, indicându-se necesitatea și oportunitatea ca aceasta să fie realizată în raport cu caracteristicile teritoriului acoperit de SDL.

Modificarea vizează Măsurile M5/4A, Investiții non-productive în accesibilizarea și conservarea biodiversității în zone Natura 2000 și a peisajelor europene și M8/6B Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale și presupune realocări bugetare, respectiv REALOCAREA sumei de 19.369 Euro, valoarea publică nerambursabilă de pe Măsura M5/4A către Măsura M8/6B.

Justificarea realocărilor bugetare:

-În cadrul Măsurii M5/4A, cu alocare publică de 46.939 Euro, am lansat un Apel de selecție în cadrul căruia a fost selectat un proiect în valoare nerambursabilă de 27.570 Euro prin Raportul de Selecție final nr. 133/08.05.2018, care a fost depus la AFIR pentru finanțare.

-În cadrul Măsurii M8/6B, cu alocare publică de 110.000 Euro, am lansat un Apel de selecție în cadrul căruia a fost selectat un proiect în valoare nerambursabilă de 109.999 Euro prin Raportul de Selecție final nr. 244 /18.09.2017, depus la AFIR și declarat eligibil și selectat.

Astfel, suma alocată măsurii M8/6B este epuizată, iar pe M5/4A există o sumă disponibilă care ar putea fi realocată.

Comunele Bârsana și Oncești au depus solicitare cu intenția de a depune 2 proiecte de valoare mică (până în 10.000 Euro) pentru a crea mici infrastructuri sociale.

Pentru a putea deschide un nou Apel de selecție pe M8/6B, se impune realocarea unei sume pe această măsură.

Va fi realocată suma de 19.369 Euro de pe M5/4A, singura care este disponibilă la această dată.

¹ conform încadrării tipurilor de modificări din prezentul Ghid.

² numărul modificării solicitate în anul curent.

³ fiecare modificare va fi completată conform punctelor a,b,c,d.

Astfel, sumele nerambursabile alocate celor două măsuri (sumele din Planul financiar final, cu bonusarea inclusă), după realocările bugetare sunt:

M8/6B: 129.369 Euro

M5/4A: 27.570 Euro

Modificările respectă:

- ✚ Adresa DGDR AM PNDR nr. 233569/06.11.2017
- ✚ Ghidul de implementare a Submăsurii 19.2 – „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală”, versiunea 02
- ✚ Ghidul Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea SDL
- ✚ Orientări privind elaborarea Ghidurilor Solicitantului pentru măsurile incluse în Strategiile de Dezvoltare Locală
- ✚ Regulamentele Europene

Modificările au fost aprobate de Adunarea Generală a Asociației nr. 2 din data de 23 mai 2018.

b) Modificarea propusă

Se va indica capitolul și secțiunea din SDL care se modifică (implicit capitolele/secțiunile, dacă propunerea de modificare are impact asupra mai multor capitole din SDL), evidențiind modificările din fiecare secțiune (se va prelua doar fraza/propoziția/sintagma asupra căreia intervin modificări), utilizând opțiunea track-changes (urmărire-modificări)

Se modifică **Anexa-4-Planul-de-finanțare**

Planul de finanțare	VALOAREA TOTALA, DUPA BONUSARE		
VALOARE SDL COMPONENTA A	Suprafață TERITRIU GAL	Populație TERITORIU GAL	VALOARE TOTALĂ COMPONENTA A (EURO)
	882,20	43.682	1.735.944

	PRIORITATE	MĂSURA	INTENSITATEA SPRIJINULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ MĂSURĂ² (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/PRIORITATE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOARE PROCENTUALĂ³ (%)
	1	M6 Înființarea de activități non-agricole	100%	190.000	1.510.858	62,55%

		M7 Dezvoltarea micilor afaceri și a turismului	90%	491.489		
		M8 Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale	90%, 100%	129.369		
		M9 Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural	90%, 100%	700.000		
	2	M2 Procesarea și marketingul produselor agricole	50%, 90%	20.000	192.226	7,96%
		M3 Cooperare pentru lanțuri scurte și piețe locale	100%	172.226		
	3	M1 Dezvoltarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Mara-Gutâi	50%, 90%	159.986	159.986	6,62%
	4	M5 Investiții non-productive în accesibilizarea și conservarea biodiversității în zone Natura 2000 și a peisajelor europene	100%	27.570	27.570	1,14%
	5	M4 Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative	100%	41.756	41.756	1,73%
		Cheltuieli de funcționare și animare	100%		483.098	20,00%
		TOTAL COMPONENTA A+B			2.415.494	

c) Efectele estimate ale modificării

În această secțiune va fi indicat efectul generat de modificarea propusă, respectiv impactul la nivelul teritoriului, rezultate scontate.

Efectul realocării bugetare este unul optim, prin creșterea gradului de absorbție a fondurilor alocate SDL, operativitate și eficiență în procesul de selecție a proiectelor, ajută la îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor asumați.

d) Impactul modificării asupra indicatorilor din SDL

Se va indica impactul asupra indicatorilor de monitorizare.

Modificarea va avea impact pozitiv asupra indicatorilor de monitorizare ai Măsurii M8/6B, prin creșterea numărului de beneficiari sprijiniți și prin crearea de locuri de muncă în teritoriul GAL Mara-Gutâi.

Nu va afecta atingerea indicatorilor aferenți Măsurii M5/4A, având efecte pozitive asupra indicatorilor globali la nivel de SDL.

INTRODUCERE

Teritoriul parteneriatului Grupul de Acțiune Locală Mara-Gutâi din județul Maramureș este o zonă omogenă, cu identitate proprie consolidată, reprezentativă pentru zonele montane din ecoregiunea Carpați și cuprinde 14 Unități Administrativ Teritoriale: Comunele Bîrsana, Bocicioiu Mare, Budești, Călinești, Câmpulung la Tisa, Desești, Giulești, Ocna Șugatag, Oncești, Remeți, Sarasău, Săpânța, Vadu Izei și orașul Cavnic.

Comunitățile sunt bine conservate din punct de vedere al moștenirii culturale și cu un capital natural deosebit de important din punct de vedere peisagistic și al biodiversității, cu 9 arii protejate și teritorii incluse în 7 situri Natura 2000. Teritoriul dispune de resurse valoroase ce conferă potențial de dezvoltare: pajiști naturale (HNV) pe o suprafață de 45% din teritoriu și o zestre de 22,000 UVM, zone împădurite 36% din teritoriu, floră spontană bogată în fructe de pădure și plante medicinale, ape minerale clorosodice și sulfuroase.

Cu toate acestea, zona se confruntă cu numeroase provocări. Economia rurală este predominant tradițională, cu activitate agricolă desfășurată în ferme mici și de subzistență, orientate spre consumul propriu, în care doar surplusul este oferit pe piață.

Produsele agricole provenite din această zonă ecologic pură au o calitate superioară însă, în lipsa dotărilor tehnice pentru procesare, sunt scoase pe piață produsele primare, fără valoare adăugată. Lipsa sistemelor organizate de promovare și vânzare îngustează piața pentru produsele locale, iar prețurile mici obținute demotivează micii producători.

Activitățile economice se desfășoară în firme mici și mijlocii care activează cu precădere în domeniul comerțului și al serviciilor. Doar câteva din firme desfășoară activități agricole sau industriale.

Turismul este unul dintre sectoarele economice care au evoluat în anii trecuți. Atracțiile turistice existente și infrastructura de profil constituie premise ale unui important potențial turistic rural: cadru natural deosebit de atractiv, numărul însemnat de gospodării tradiționale regăsite și astăzi în sate, arhitectura din lemn, obiceiurile și tradițiile bine păstrate, 123 structuri de cazare. Cu toate acestea, gradul de ocupare scăzut al ofertei de cazare denotă o promovare ineficientă și o ofertă slabă de programe turistice care să integreze și să valorifice întregul potențial turistic de care dispune zona.

Potențialul demografic este în scădere, cu îmbătrânire evidentă, cu o migrație temporară importantă cu cauze economice precum lipsa locurilor de muncă și veniturile mici.

Pentru a răspunde acestor provocări, partenerii locali au decis să lucreze împreună la elaborarea și implementarea unei strategii integrate de dezvoltare implicând direct comunitățile locale, având ca punct de plecare nevoile identificate la nivel local și potențialul din teritoriu.

Convinși de atuurile pe care le are teritoriul lor, actorii și partenerii GAL au ales să facă din programul LEADER 2014-2020 un adevărat motor de dezvoltare care să favorizeze:

I. Dezvoltarea socio-economică a teritoriului prin valorificarea responsabilă a resurselor și potențialului local, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor, valorificarea patrimoniului natural și cultural pentru creșterea calității vieții populației în teritoriu

II. Creșterea viabilității activităților agricole, a competitivității produselor realizate și integrarea acestora pe piață

Strategia de dezvoltare a teritoriului nostru implică o puternică mobilizare a actorilor și energiilor, coeziune socială. Ea se articulează pe următoarele cuvinte-cheie care au permis formularea priorităților: atractivitate, schimburi, turism, peisaje și patrimoniu natural, potențial, munca împreună, coeziune, cultură, viitor, dezvoltare, diversificare, sinergie, comunicare, identitate, inovare, promovare, valorificare.

LEADER, prin sprijinul adus experimentării, inovării va susține o rețea echilibrată de servicii și activități economice, favorizând însușirea resurselor noastre locale pentru a le valoriza în exterior. Strategia de dezvoltare locală, elaborată și administrată de GAL va asigura implementarea unui demers participativ în teritoriu.

Prin exigențele sale în ceea ce privește parteneriatul, de punere în rețea, programul LEADER a dezvoltat în teritoriul nostru o adevărată cultură a muncii în comun care și-a arătat deja efectele benefice cu ocazia perioadei de programare precedente.

În programarea 2017-2013, GAL Mara-Gutâi a sprijinit inițiativele celor din teritoriu, ca urmare, actorii locali recunosc GAL-ul ca un facilitator pentru proiectele lor. Ceea ce ne propunem acum este să amplificăm rolul GAL.

Valoarea adăugată a programului LEADER în teritoriul nostru nu se rezumă doar la rezultate cantitative, banii consumați, numărul de proiecte depuse și selectate, volumul de investiții generat. Impactul calitativ se reflectă în câștigul obținut în termeni de dinamism, de punere în rețea, de inteligență colectivă mobilizată, de modificare a mentalităților și de învățare a reflexelor de cooperare.

Întreținerea spiritului de cooperare se bazează pe o animare permanentă a rețelei, inițierea de proiecte colective. Este una dintre valorile adăugate cele mai așteptate, esențială, cel mai greu de obținut și de măsurat, dar cea mai durabilă pentru teritoriu.

Cooperarea este unul din fundamentele programului LEADER și o oportunitate pentru dezvoltarea teritoriilor. De fapt, pe lângă bogăția schimburilor, construcția de acțiuni comune cu alte teritorii, naționale sau transnaționale permite dezvoltarea, însușirea de noi competențe, reciprocitatea mijloacelor și o valoare adăugată proiectelor.

Cooperarea este inovativă prin caracterul demonstrativ al programului, al schimburilor și al capitalizării experiențelor și permite schimburi și difuzare de informații și practici pentru grupuri de actori care ar dori să se inspire din rezultatele obținute în alte părți sau care doresc să realizeze proiecte în comun.

Parteneriatul GAL Mara-Gutâi **intenționează să deruleze proiecte de cooperare interteritoriale și/sau transnaționale**, complementare și sinergice cu măsurile din cadrul Strategiei de dezvoltare locală a teritoriului. Proiectele de cooperare vor fi depuse spre a fi finanțate prin sub-măsura 19.3 "Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală" și vor contribui la îndeplinirea obiectivelor stabilite prin din SDL.

Prima experiență reușită prin proiectul de cooperare implementat în anul 2015 a demonstrat valoarea adăugată evidentă adusă de circulația și schimbul de informații, de cunoștințe, de practici și de inițiative.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Carte de identitate a teritoriului GAL Mara-Gutâi :

- Suprafața de 882,2 km², 13 comune și un oraș mic amplasate în Județul Maramureș
- 43.682 locuitori, densitatea de 49,51 loc/km²
- Găzduiește 9 arii protejate, din care 6 sunt monumente ale naturii și are teritorii incluse în 5 situri Natura 2000 de importanță comunitară (SCI) și 2 situri de protecție specială avifaunistică (SPA)
- Patrimoniul cultural deosebit de valoros, ce-i conferă identitatea: arhitectura tradițională din lemn (porți sculptate maramureșene, 16 biserici din lemn - monumente istorice, din care 3 incluse în patrimoniul UNESCO, case din lemn și unelte de tehnică țărănească - mori, vâltori, pive), tradiții și obiceiuri vii, păstrate cu sfințenie de localnici
- Peste 75 de meșteri și artizani locali realizează produse meșteșugărești tradiționale
- Economie bazată pe creșterea animalelor, producție fructe și legume, produse agricole, servicii, exploatarea și prelucrarea lemnului și procesarea produselor secundare ale pădurii: ciuperci, plante medicinale, fructe de pădure.
- Turism rural dezvoltat în sate ca formă alternativă generatoare de venit

Contextul teritorial

Teritoriul GAL Mara - Gutâi este un areal distinct de 882,20 km² din Maramureșul istoric, așezat în Depresiunea Maramureșului. Cele 14 Unități Administrativ Teritoriale din teritoriul Grupului de Acțiune Locală Mara-Gutâi sunt: Comunele Bîrsana, Bocicoiu Mare, Budești, Călinești, Câmpulung la Tisa, Desești, Giulești, Ocna Șugatag, Oncești, Remeți, Sarasău, Săpânța, Vadu Izei și orașul Cavnic.

Teritoriul acoperit de parteneriat are continuitate geografică pentru 13 UAT-uri, Bocicoiu Mare fiind singurul UAT separat prin Municipiul Sighetu Marmației, care este un teritoriu neeligibil LEADER, dar motivează și focalizează interesele economice ale întregului teritoriu GAL. Caracteristicile de relief, economice, sociale și culturale prezentate mai jos demonstrează omogenitatea teritoriului, iar direcțiile prioritare de dezvoltare identificate în mod participativ, răspund nevoilor identificate pe întreg teritoriul Grupului de Acțiune Locală Mara-Gutâi.

Vecini importanți din punct de vedere geografic, economic, social:

- La Nord, teritoriul este delimitat de către Râul Tisa, care reprezintă totodată granița naturală între România și Ucraina, precum și de teritoriul administrativ al municipiului Sighetu Marmației, important punct de concentrare economică
- La Vest, teritoriul se învecinează cu județul Satu Mare și cu limitele administrative ale municipiului reședință de județ Baia Mare, punct de concentrare economică majoră
- La Sud, teritoriul se învecinează cu limitele orașului Baia Sprie și zonele etnografice Țara Lăpușului și Țara Chioarului
- La Est, teritoriul se învecinează cu 2 teritorii GAL: Munții Maramureșului și Valea Izei-Moisei

Amplasament geografic: Regiunea Carpaților Orientali de nord-vest, subregiunea Munților Vulcanici, districtul Munților Oaș-Gutâi, de-a lungul cursului Râului Mara.

Nota dominantă este dată de prezența unor întinse platouri de lave și aglomerate vulcanice andezitice, cu o altitudine mai coborâtă în nord-vest și mai ridicată spre sud-est. Comunitățile din cadrul GAL sunt localizate în zona etnografică a Țării Maramureșului cu tradiții puternice în creșterea animalelor, pășunat, prelucrarea lemnului și artizanat.

Relief: teritoriul vizat este reprezentativ pentru spațiul rural din eco-regiunea Carpați, complexul de relief fiind unul de trecere de la dealuri la munți joși cuprinzând un sector considerabil din Piemontul Maramureșului. Ponderea acestui tip de relief este unul

majoritar, acoperind 87,23% din teritoriul GAL. Alitudinea variază între 214 m în Teceu Mic până la 1444 metri, Munții Gutâi, vârful cu același nume, diferența fiind de 1230 metri.

Rețeaua hidrografică: bine reprezentată și cu rol deosebit de important pentru maramureșeni stă la baza individualizării unităților de rang inferior numit generic “vâi”, după numele arterelor majore: Valea Izei, Valea Marei, Valea Cosăului, Valea Tisei, Valea Cavniciului.

Resursele de apă dulce ale teritoriului GAL Mara-Gutâi sunt reduse față de media europeană și nu au o repartiție spațială și temporală uniformă. Calitatea acestora este afectată în prezent de gestionarea gunoiului de grajd și de infrastructura precară a sistemelor de canalizare și epurare a apei din spațiul rural.

Izvoare cu apă minerală cu proprietăți curative, dar nevalorificate în acest moment, se află în vecinătatea localităților: Budești, Breb, Săpânța și Văleni. Pe teritoriul comunei Ocna Șugatag există mai multe lacuri saline formate din prăbușirea galeriilor fostelor mine de sare. Cele mai reprezentative sunt: Lacul Gavril cu o adâncime de 30 metri, Tăul Fără Fund de 33 metri adâncime, cel mai adânc lac din zonă. Această resursă este pusă în valoare de centrele de tratament și pensiunile din Ocna Șugatag.

Accesibilitate:

Teritoriul Mara - Gutâi este o zonă relativ izolată, nu are dezvoltate căi de comunicare feroviare sau aeriene. Singura modalitatea de accesare este pe cale rutieră.

Principalele drumuri care accesează și traversează teritoriul:

DN 19 - dinspre Negrești Oaș, Județul Satu Mare,

DN 18 - dinspre municipiul reședință de județ, Baia Mare,

DJ 185 - dinspre Valea Cosăului și de Valea Vișeuului,

DJ 186 - dinspre comunele de pe Valea Izei,

DJ 109 F - Baia Sprie- Cavnici- Ferești

Aeroport internațional în Baia Mare la o distanță de 67 km și Aeroport internațional în Cluj Napoca la o distanță de 175 km de Vadu Izei unde este sediul GAL Mara-Gutâi.

Transport feroviar la o distanță de 7 km din gara din Sighetu Marmăției și la o distanță de 67 de kilometri din gara Baia-Mare.

Valori patrimoniale

Teritoriul găzduiește 9 arii protejate, din care 6 sunt monumente ale naturii și are teritorii incluse în 7 situri Natura 2000 - oportunități pentru recreere activă și educativă:

- ✚ 5 situri Natura 2000-Situri de importanță comunitară (SCI): situl Gutâi-Creasta Cocoșului-ROSCI0089 (comunele Budești, Desești, Ocna Șugatag și orașul Cavnici), situl Ignis-ROSCI0092 (comunele Câmpulung la Tisa, Desești, Giulești, Ocna Șugatag, Săpânța, Sarasău), situl Pricop-Huta Certeze-ROSCI0358 (comunele Remeți, Săpânța), situl Tisa Superioară-ROSCI0251 (comunele Bârsana, Bocicoiu Mare, Câmpulung la Tisa, Remeți, Săpânța, Sarasău), situl Valea Izei și Dealul Solovan-ROSCI0264 (comunele Budești, Calinești, Oncești, Vadu Izei)
- ✚ 2 situri Natura 2000-Arii de protecție specială avifaunistică (SPA) : situl Munții Gutâi-ROSPA0134 (comunele Budești, Câmpulung la Tisa, Desești, Giulești, Ocna Șugatag, Remeți, Săpânța, Sarasău și orașul Cavnici), situl Tisa Superioară-ROSPA0143 (comunele Remeți, Săpânța, Sarasău)

Patrimoniul cultural conferă identitate teritoriului și reprezintă o sursă importantă de dezvoltare atât la nivel regional cât și la nivel local, care poate contribui în mod specific la creșterea gradului de atractivitate a satului pentru populația tânără. Arhitectura tradițională din lemn se regăsește în porțile sculptate maramureșene regăsite în toate comunele, 16 biserici din lemn - monumente istorice, din care 3 sunt incluse în patrimoniul UNESCO, case din lemn și unelte de tehnică taranească acționate de apă - mori, vâltori, pive. 22 de evenimente culturale organizate anual promovează tradițiile locale. Peste 75

de meșteșugari confecționează pălării, covoare, icoane, sculpturi în lemn, țesături din lână, împletituri din nuiiele și alte obiecte casnice și artizanale. Marketingul acestora este însă aproape inexistent. Lipsa organizării desfacerii descurajează activitatea meșteșugarilor, atât de importantă pentru menținerea identității culturale.

Mijloacele și infrastructura care susțin perpetuarea culturii în teritoriu sunt: 23 cămine culturale, 17 biblioteci, 19 monumente istorice, 9 case memoriale și 75 biserici și mănăstiri. În ultimii ani se constată o continuă degradare a mediului cultural pe fondul reducerii sprijinului financiar acordat domeniului, atât din partea bugetului public, cât și din partea finanțatorilor privați.

Economia rurală este predominant tradițională, agricultură de subzistență, orientată spre consumul propriu, în care doar surplusul este oferit pe piață, la nivelul anului 2015, peste 600 de producători agricoli (cu producție estimată pentru vânzare) au fost înregistrați la autoritățile locale.

58% din teritoriul GAL reprezintă terenuri agricole, împărțite pe categorii după cum urmează:

TOTAL terenuri agricole total (ha)	terenuri agricole (ha) din care:			
	Arabile	Pășuni	Fânețe	Vii si livezi
49816	8882	12819	26853	1262

Pajiștile semi-naturale (39672 ha, reprezentând 45 % din teritoriu) și livezile sunt asociate cu existența unei diversități ridicate a speciilor și a habitatelor, clasificate ca teren agricol cu înaltă valoare naturală. **Toate localitățile membre** ale parteneriatului GAL Mara-Gutâi sunt încadrate în Lista-zonelor-cu-valoare-naturală-ridicată-HNV.

La nivelul anului 2010, numărul fermelor mici (de subzistență) era de 13321. Datorită suprafețelor reduse de teren arabil, oamenii din aceste zone se axează mai puțin pe producția vegetală, prioritară fiind sectorul zootehnic, aflat în creștere. În 2015, numărul de animale era: 50232 ovine (42% mai mult ca în 2011), 4019 caprine (61% mai mult ca în 2011), 11551 bovine (11% mai mult ca în 2011), 8945 porcine (9% mai mult ca în 2011), doar cabalinele erau în scădere 1300 de capete (15% mai puține ca în 2011).

Terenurile neagricole înregistrate pe teritoriul Mara-Gutâi totalizează 36053 ha, 87% din această suprafață este acoperită de păduri. Localitățile Desești și Săpânța au cele mai mari suprafețe forestiere, cu peste 7200 ha fiecare.

Din perspectiva activităților economice informațiile colectate la nivelul UAT-urilor arată că din totalul de 571 de firme ce își desfășoară activitatea aici, 92% sunt întreprinderi din categoria mici, având între 1-10 salariați. De remarcat este faptul că în ultimii ani au fost constituite și 37 întreprinderi mijlocii care au între 10 și 50 de angajați și 3 întreprinderi mari (în Săpânța, Sarasău și Remeți) cu peste 250 de angajați .

Din totalul firmelor înregistrate, 36% activează în comerț, 28% oferă servicii, 13,5 % desfășoară activități agricole, 4,4 % activând în industrie.

Turismul este unul dintre sectoarele economice care au evoluat în anii trecuți și care a reușit să se impună în zona Mara-Gutâi. Atracțiile turistice existente și infrastructura de profil constituie premise ale unui important potențial turistic rural: cadru natural deosebit de atractiv (9 arii protejate, teritorii incluse în 7 situri Natura 2000, peisaj arhaic), numărul însemnat de gospodării tradiționale regăsite și astăzi în sate, arhitectura din lemn, obiceiurile și tradițiile (22 evenimente culturale/an), oferta variată a celor 123 structuri de cazare care totalizează 1910 locuri. Cu toate acestea, oferta de recreere activă, infrastructura de ghidare către obiectivele turistice și infrastructura interpretativă lasă de dorit. Promovarea ofertei turistice este deficitară și ea. Toate acestea reflectă în gradul de ocupare scăzut al structurilor de cazare: 9,5% aferent celor 18000 de înoptări înregistrate pe parcursul anului 2015 (sursa ANT).

Punctele de concentrare economică și turistică ale teritoriului sunt:

- Orașul Cavnic: cu un turism montan de iarnă - 3 pârtii de schi, cabane
- Comuna Ocna Șugatag: stațiune balneo-climaterică cu ape clorosodice și infrastructura de primire pentru turiști bine dezvoltată
- Comuna Săpânța: turism cultural și religios, Cimitirul Vesel, faimos atât pe plan național cât și peste hotare, vad pentru desfacerea produselor locale tradiționale
- Comuna Bîrsana: turism cultural și religios la mănăstirea Bîrsana
- Comuna Vadu Izei: cu o rețea de pensiuni agro-turistice bine dezvoltată
- Comuna Desești: cu 3 pârtii de schi și infrastructură de primire pentru turiști
- Destinația de ecoturism Mara-Cosău-Creasta Cocoșului cu: oferta de cicloturism, drumeție, alpinism, culinar, tradiții și cultura lemnului (comunele Budești, Călinești, Ocna Șugatag și Desești)

Forța de muncă: în 2011, totalul populației active din zona Mara-Gutâi (cu vârste între 15 și 59 de ani) era de 29736 persoane, reprezentând 68% din totalul populației; de-a lungul ultimilor ani, numărul total al populației active scade ușor, în 2014 totalul populației active din ajunge la 29452, adică 65,7 % din totalul populației.

Șomaj

La sfârșitul anului 2014, numărul șomerilor din localitățile ce aparțin teritoriului nostru a fost de 497 persoane, ceea ce reprezintă 6,48% din total șomeri la nivel de județul Maramureș, înregistrând o ușoară descreștere față de anul 2011, când erau înregistrați 588 de șomeri.

Numărul persoanelor plecate la muncă în străinătate înregistrează o creștere continuă de la 2815 persoane plecate în 2011, la 3923 persoane plecate în 2015. Migrația populației în străinătate este corelată și cu oportunitățile scăzute de muncă în teritoriu care să asigure un venit decent.

Zone sărace identificate în teritoriul acoperit de parteneriat

În teritoriul Mara-Gutâi se găsesc 4 comune în care indicii de dezvoltare umană locală (IDUL) are valori mai mici decât 55: Budești, Desești, Giulești și Câmpulung la Tisa

Forme asociative pentru procesare și desfacere - În teritoriul Mara-Gutâi, la finalul lunii octombrie 2015, nu existau grupuri de producători recunoscute. Constituirea și promovarea formelor asociative agricole reprezintă un potențial pentru viitorul apropiat pentru eficientizarea producției, diversificarea produselor realizate și ofertarea lor pe piață.

Scheme de calitate - În teritoriul GAL Mara-Gutâi există un număr de 17 produse tradiționale înregistrate în 2011 și 9 produse înregistrate în 2015. Aceste produse, alături de altele nou înregistrate, au potențial crescut pentru a deveni aplicații pentru schemele de calitate Denumire de Origine Protejată (DOP), Indicația Geografică Protejată (IGP), Specialitate Tradițională Garantată (STG), prin asocierea mai multor producători, care fac același produs.

Demografie

La nivelul anului 2011, populația totală a zonei Mara-Gutâi era de 47324 de locuitori, în 2015 numărul de locuitori înregistrat este de 46557, trendul fiind ușor descendent. Repartizarea categoriilor de vârstă în aceeași perioadă arată o scădere a populației tinere cu 8,68% pentru tineri cu vârste 0-14 ani, scădere cu 4,88% a categoriei de vârstă 15-39 ani și o creștere a populației vârstnice cu 2,55% la categoria 40-69 ani și 5,31% pentru cei de peste 69 ani.

Teritoriul GAL Mara-Gutâi se bucură de multiculturalism etnic, interferențele cu etniile maghiari și ucrainieni constituie o particularitate a acestei regiuni.

În 6 din cele 14 localități partenere (Cavnic, Bocicoiu Mare, Câmpulung la Tisa, Ocna Șugatag, Remeți, Sarasău) există un număr important de ucraineni, maghiari și romi.

Structura populației pe etnii în anul 2011												
Total populație	Romani		Maghiari		Ucrainieni		Rromi		Altele		Informație indisponibilă	
	Numar	% din total populație	Numar	% din total populație	Numar	% din total populație	Numar	% din total populație	Numar	% din total populație	Numar	% din total populație
43682	34650	79,32	3181	7,28	4186	9,58	283	0,65	22	0,05	1347,00	3,08

Cetățenii ucrainieni sunt cei mai numeroși ca etnie, reprezentând puțin peste 9% din totalul populației, urmați de maghiari cu 7%. Populația de etnie rromă este de 0,65% din totalul populației.

Grupuri vulnerabile

La nivelul anului 2015, în teritoriul Mara-Gutâi funcționau 2 case de tip familial ce găzduiesc 15 copii și 46 de asistenți maternali care au în îngrijire 59 de copii. Pentru integrarea completă a acestora în societate este necesară demararea unor inițiative care să le asigure însușirea unor deprinderi de muncă, care să le asigure independența după ce ies din sistem. Îmbătrânirea populației și migrația tinerilor la muncă în străinătate generează alte două categorii de grupuri vulnerabile - 231 copii rămași acasă (înregistrați la primărie în 2015) și vârstnici fără sprijin. Primăriile comunelor din teritoriu semnalează 1250 persoane cu dizabilități (cu diferite grade de handicap), care necesită măsuri specifice de suport din partea comunității în care trăiesc.

Infrastructura de bază, socială, educațională

- 9 din cele 14 UAT-uri au acoperire de 100% cu rețea de curent electric, restul fiind aproape de această valoare
- rețeaua de alimentare cu apă acoperă majoritatea localităților țintă din raza teritoriului GAL Mara - Gutâi, cu excepția comunelor: Câmpulung la Tisa, Călinești, Oncești, Sarasău, Vadu Izei
- doar orașul Căvnic beneficiază de rețea de distribuție de gaz, lungimea conductelor de distribuție fiind de 45,6 km
- teritoriul dispune de un număr total de 29 cabinete individuale de medicină de familie, 12 cabinete stomatologice, 8 laboratoare medicale în Căvnic și Ocna Șugatag și 22 farmacii. De menționat este faptul că orașul Căvnic dispune de un spital orașenesc și un spital de recuperare psihiatrică
- în urma comasării școlilor, la momentul de față există un număr de 16 unități educaționale principale, care au în componență și alte structuri, 19 microbuze care transportă elevii la unitățile educaționale principale. Infrastructura școlară existentă, de la nivel preșcolar până la cel liceal și vocațional, poate asigura nivelul de educație necesar pentru dezvoltarea teritoriului și a resurselor umane ale acestuia, lipsesc însă activitățile de tip after school. Spațiile disponibile din clădirile școlilor neutilizate pot fi utilizate pentru desfășurarea de activități sociale în comunitate, dacă se găsesc soluții pentru amenajarea lor
- 23 de cămine culturale și 17 biblioteci asigură accesul populației locale la viața culturală
- zona dispune de 9 terenuri de sport și 6 săli de sport în care își desfășoară activitatea un număr de 6 echipe și 4 asociații sportive
- doar 3 sate din teritoriu nu au acces la comunicare prin internet prin rețele de acces sau rețele de distribuție de minim 30 Mbps

Concluzii

Informațiile de mai sus demonstrează faptul că teritoriul Mara-Gutâi este o zonă omogenă, cu identitate proprie consolidată, reprezentativă pentru zonele montane, cu comunități bine conservate din punct de vedere al moștenirii culturale și cu un capital natural deosebit de important din punct de vedere peisagistic și al biodiversității. Organizarea comunității este în plină transformare, de la specificul satului tradițional la o comunitate atentă la probleme, dar subfinanțată. Implicarea actorilor locali în implementarea acestei strategii va contribui la dezvoltarea zonei și realizarea unei dezvoltări dinamice și durabile.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului

Parteneriatul Grupul de Acțiune Locală Mara-Gutâi este unul privat-public și cuprinde în total 47 membri din care:

Parteneri publici: 16, reprezentând 34,04 % din numărul total al partenerilor

Parteneri privați: 14, reprezentând 29,79 % din numărul total al partenerilor

Parteneri reprezentanți ai societății civile: 15, reprezentând 31,91 % din numărul total al partenerilor

Persoană fizică: 2, reprezentând 4,26 % din numărul total al partenerilor

Ponderea partenerilor privați și ai societății civile (inclusiv persoana fizică) reprezintă 65,96 % din totalul partenerilor.

Parteneriatul GAL Mara-Gutâi este un parteneriat echilibrat și incluziv, membrii săi au recunoscut faptul că beneficiile și câștigurile pot fi obținute lucrând în parteneriat, s-au implicat în dezvoltarea unei baze comune prin care să se găsească soluții, abordând întregul teritoriu și nevoile lui, în mod integrat.

SECTORUL PUBLIC:

Este reprezentat de

- 14 UAT-uri, din care 13 comune cu 27 sate aparținătoare, respectiv Bocicioiu Mare, Budești, Bârsana, Călinești, Câmpulung la Tisa, Desești, Giulești, Ocna Șugatag, Oncești, Remeți, Sarasău, Săpânța, Vadu Izei, cu o populație între 1549 și 4474 locuitori și 1 oraș mic, orașul Cavnic, cu 4976 locuitori. Aceste UAT-uri au aderat la teritoriul LEADER Grupul de Acțiune Locală Mara-Gutâi, Maramureș pentru programarea 2014-2020 prin Hotărâre de Consiliu Local. Comuna Bocicioiu Mare este reprezentată de Căminul Cultural.-Comuna Bocicioiu Mare

-Județul Maramureș prin Consiliul Județean Maramureș

Interesul partenerilor publici în dezvoltarea teritoriului este justificat de nevoile populației UAT-urilor pe care le reprezintă.

Consiliul Local, prin responsabilitățile sale de mediator și catalizator al vieții economice și sociale, are îndatoriri ce privesc, printre altele, strategii privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a localității, furnizarea serviciilor publice de interes local privind: educația, serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială; sănătatea; cultura; tineretul; sportul; ordinea publică; situațiile de urgență; protecția și refacerea mediului înconjurător; conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și rezervațiilor naturale.

SECTORUL PRIVAT:

Este reprezentat de 14 parteneri, Întreprinderi Individuale, Întreprinderi Familiale, PFA, SRL-uri din localitățile membre, Cooperativă, prin titularii/administratorii lor, care dovedesc interes și implicare în dezvoltarea teritoriului prin prisma activității proprii, dezvoltării afacerilor prin accesarea de finanțări europene, disponibilității pentru participarea la viața asociativă.

Sectoarele de activitate ale partenerilor privați sunt: cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor, comerț, turism, consultanță, organizare evenimente, formare, produse din lemn, transport, activități recreative, zootehnie, produse ecologice și tradiționale, meșteșuguri.

Prin prezența lor în formule partenariale cu sectorul public, reprezentanții sectorului privat aduc o contribuție importantă la soluționarea diverselor probleme comunitare. Interesele sectorului privat se reunesc pentru a răspunde unor provocări și oportunități (de exemplu oportunitățile de finanțare). Prin capacitatea de organizare și planificare, viziunea și realismul, întreprinzătorii contribuie la anticiparea și recunoașterea oportunităților pieței, la valorificarea resurselor, la soluții pentru modificarea metodelor și obiectivelor, la inovare.

SECTORUL SOCIETĂȚII CIVILE:

Este reprezentat de 15 parteneri, Asociații și Fundații, din localitățile membre și orașul vecin Sighetu Marmației, prin președinții lor. Este un sector important, caracterizat prin mobilitate în ceea ce privește modul și direcțiile de acțiune, pentru reprezentarea intereselor grupurilor, non-profit, de dezvoltare pe diversele domenii ale societății civile.

Domeniile de activitate ale ONG-urilor partenere sunt: cultură, creșterea animalelor, promovarea și valorificarea tradițiilor populare locale, dezvoltare durabilă, minorități, inclusiv cea română, social, desfășurarea de activități sportive, agricultură, mediu, organizarea și funcționarea grupurilor de producători, activități social-culturale.

ONG-urile sunt recunoscute ca actori importanți în procesul de consolidare a democrației și de construire a unei societăți civile active, capabilă să-și susțină interesele. Prin intermediul lor, cetățenii sunt reprezentați și participă la guvernare, în cazul nostru, la guvernarea teritorială.

Prin participarea la scrierea Strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului, ONG-urile sunt o portavoce prin care grupurile pe care le reprezintă își expun nevoile și contribuie la creșterea nivelului de participare a cetățenilor la procesul de luare a deciziilor.

PERSOANĂ FIZICĂ:

În cadrul parteneriatului există două persoane fizice, originare din orașul Cavnic (UAT partener GAL) care dovedește interes în dezvoltarea rurală, asociativitate, turism, dezvoltare comunitară, cultură, implicate în acțiuni ale societății civile, cu experiență în organizarea de evenimente, animare, promovarea teritoriului. .

În Anexa cu documentele partenerilor s-au atașat CV-ul, diplome, recomandări.

În cadrul parteneriatului, există următoarele forme asociative și entități reprezentative pentru:

Nr. crt.	Denumire entitate	Sediul	Domeniu reprezentativ
1	Asociația Gospodarilor din Câmpulung la Tisa	Comuna Câmpulung la Tisa	Interesele minorității maghiare
2	Asociația Hosszumezoert Ifjusagi Szervezet	Comuna Câmpulung la Tisa	Interesele minorității maghiare și a minorității rrom
3	Asociația Hosszumezoert Ifjusagi Szervezet	Comuna Câmpulung la Tisa	Interesele tinerilor
4	Fundația "Moroșanca"	Sat Nănești, comuna Bîrsana	Interesele femeilor
5	Asociația Gospodarii din Budești	Comuna Budești	Domeniul protecției mediului
6	Asociația Culturală Tiberiu Utan Văleni	Sat Văleni, comuna Călinești	Domeniul protecției mediului
7	Cooperativa Agricolă Dumbrava Giulești	Comuna Giulești	Formă asociativă-Cooperativă-agricolă

Implicarea actorilor locali în dezvoltarea zonei va contribui la realizarea unei dezvoltări dinamice și durabile. Strategia de Dezvoltare Locală, elaborată și administrată de GAL va asigura implementarea unui demers participativ în teritoriu.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

Analiza SWOT a fost utilizată ca instrument de ghidare pentru formularea strategiei și stabilirea direcțiilor prioritare de dezvoltare. Ea înglobează informațiile obținute în cadrul analizei diagnostic precum și informații colectate în cadrul grupurilor de lucru tematice organizate în teritoriu: patrimoniu și turism organizat în 09.02.2016 la Vadu Izei, agricultura, economie rurala, produse locale organizat în 12.02.2016 la Ocna Șugatag și infrastructura de bază la scară mică organizat în 16.02.2016 la Sarasău.

ANALIZA SWOT	
Teritoriu - caracteristici geografice, resurse culturale și de mediu	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Poziție geostrategică favorabilă, la granița cu Ucraina, distanță mică față de orașe importante din punct de vedere economic și social (Baia Mare și Sighetu Marmației)</p> <p>Patrimoniu natural și antropoc valoros - teritorii incluse în 5 situri Natura 2000-Situri de importanță comunitară (SCI) și 2 situri Natura 2000-Arii de protecție specială avifaunistică (SPA), peisaj mozaicat specific Maramureșului</p> <p>Nivel ridicat de biodiversitate - specii și habitate prioritare de importanță națională și europeană, viața sălbatică bogată</p> <p>Destinație ecoturistică atestată la nivel național: Mara-Cosău-Creasta Cocoșului</p> <p>Surse importante de apă sărată și izvoare de ape minerale - resurse pentru dezvoltare</p> <p>Teritoriu cu identitate păstrată (distanță mare față de centrele economice ale țării)</p> <p>Mediul rural nepoluat în teritoriul Mara-Gutâi, resursele naturale se află în stare bună de conservare - calitatea superioară a produselor provenite din zonă</p> <p>Patrimoniu cultural construit variat: biserici din lemn și piatră, mănăstiri, cimitire faimoase, patrimoniu cultural UNESCO</p> <p>Patrimoniu bogat - tezaur uman, meșteșuguri, tradiții și imaterial obiceiuri păstrate</p>	<p>Grad scăzut de conștientizare a valorilor zonei</p> <p>Existența riscului de a pierde elemente importante ale identității locale (culturale, arhitecturale)</p> <p>Degradarea monumentelor de patrimoniu, chiar cu risc de dispariție, situri arheologice nevalorificate</p> <p>Depărtare de centru (capitala) conferă o poziție defavorizată pentru investiții</p> <p>Infrastructura rutieră deficitară</p> <p>Conștientizarea slabă a importanței specificului local de către populație</p> <p>Accesul limitat al populației la resurse și la informații</p>

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Interesul crescut al turiștilor pentru patrimoniul cultural și activități în natură</p> <p>Existența destinației de ecoturism atestată și promovată la nivel național și internațional de Autoritatea Națională pentru Turism (ANT) și rețeaua de ecoturism din România</p> <p>Existența unor programe de finanțare pentru punerea în valoare a patrimoniului imaterial, activități și evenimente culturale, restaurarea patrimoniului construit, conștientizarea și mobilizarea localnicilor pentru conservarea patrimoniului natural și cultural</p>	<p>Amplificarea schimbărilor climatice și manifestarea fenomenelor extreme</p> <p>Poziția marginalizată a Țării Maramureșului în strategia de dezvoltare a județului</p> <p>Cadrul legislativ permisiv - favorizează pierderea valorilor patrimoniale (ex. comerțul cu case vechi de lemn)</p> <p>Birocrația crescută pe parcursul implementării și dificultatea de asigurare a cofinanțării în cazul proiectelor finanțate din fonduri europene descurajează inițiativele locale</p>
ANALIZA SWOT populația	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Disponibilitatea forței de muncă</p> <p>Creșterea numărului de absolvenți de studii universitare în zone rurale</p> <p>Există persoane resursă pentru menținerea și perpetuarea meșteșugurilor, obiceiurilor, muzicii și dansului tradițional</p> <p>75 meșteri și artizani locali cu deprinderi în domeniul confecționării produselor meșteșugărești tradiționale (construcții specifice din lemn, sculptori de porți maramureșene, vopsit în culori vegetale, țesut manual, clopari, confecționeri ai portului popular local)</p> <p>Caracter multicultural</p>	<p>Potențialul demografic este în scădere, cu îmbătrânire evidentă, cu o migrație temporară importantă a tinerilor din cauze economice (lipsa locurilor de muncă și veniturile mici).</p> <p>Forță de muncă disponibilă implicată preponderent în agricultura de subzistență și semisubzistență</p> <p>Spiritul antreprenorial slab la sat</p> <p>Tânăra generație este neinițiată în meșteșugurile practicate din bătrâni, transferul de cunoștințe lasă mult de dorit</p> <p>Lipsa de integrare a tinerilor proveniți din centrele de plasament aflate pe teritoriul Mara-Gutâi</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Disponibilitatea de finanțări pentru diversificarea activităților din zonele rurale și creșterea atractivității acestora pentru localnici</p> <p>Formarea profesională poate ajuta la îmbunătățirea competențelor</p>	<p>Dezvoltarea limitată a oportunităților de ocupare altele decât agricultura</p> <p>Mirajul veniturilor realizate în străinătate contribuie la scăderea și îmbătrânirea populației rurale.</p> <p>Migrarea în afara zonelor rurale a populației tinere și calificate</p>

ANALIZA SWOT	
Activități economice - agricultură, turism, servicii	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Patrimoniul natural și cultural divers și valoros este o bază solidă pentru dezvoltare</p> <p>Producție mare de produse animaliere (lapte, carne vacă, lână, miei, oi), fructe și miere de albine - superioare calitativ, existența unor rase adaptate la condițiile locale: ex. bruna de Maramureș</p> <p>Interes ridicat pentru diversificarea activităților în gospodăria țărăneasă</p> <p>Există câteva asociații și cooperative înregistrate, care pot fi utilizate ca modele, interesul pentru cooperare în vederea procesării și comercializării produselor agroalimentare este în creștere</p> <p>Există încă meșteșugari în sate care pot împărtăși turiștilor cunoștințele și tradiția, meșteșugurile sunt o pârgie tentantă în atragerea clientelei turistice</p> <p>Turismul rural dezvoltat în sate ca formă alternativă generatoare de venit - 123 de structuri de cazare</p> <p>Existența a 6 centre informare turistică plus 4 puncte de informare turistica care promovează posibilitățile de recreere și serviciile locale oferite turiștilor</p> <p>Existența unor infrastructuri ce facilitează turismul: stațiune de tratament cu ape saline clorosodice la Ocna Șugatag, infrastructura de vizitare și trasee de alpinism în Munții Gutâi, domeniu schiabil existent în teritoriu - 5 pârtii de schi</p> <p>Oferta locală ecoturism: drumul verde "Drumul moștenirii maramureșene" conectează 7 arii protejate și 7 sate reprezentative pentru moștenirea culturală, destinația de ecoturim Mara-Cosău-Creasta Cocoșului</p> <p>Evenimente locale tradiționale, ospitalitatea și hărnicia localnicilor fac zona atractivă pentru turism</p>	<p>Economie rurală unilateral dezvoltată, orientată puternic spre agricultură</p> <p>Activitate agricolă desfășurată cu precădere în ferme mici și de subzistență cu performanțe economice slabe și competitivitate scăzută, lipsa de asociere cu scop economic în agricultură</p> <p>Lipsa sistemelor organizate de procesare și vânzare, îngustează piața pentru produsele primare realizate /ofertate de micii producători, prețurile mici sunt nemotivante</p> <p>Slaba valorificare a potențialului genetic autohton (bruna de Maramureș, mure, afin, plante medicinale)</p> <p>Educarea deficitară a consumatorilor legată de alimentația sănătoasă</p> <p>Mediul de afaceri plătând în teritoriu,</p> <p>Posibilități de ocupare reduse pentru populație în alte domenii decât agricultura</p> <p>Sezonalitatea pieței și a vânzărilor produselor de artizanat</p> <p>Lipsa colaborării între furnizorii de servicii turistice și producători locali</p> <p>Semnalizarea turistică este insuficientă, scade interesul turiștilor pentru zonă și timpul de ședere al acestora în teritoriu</p>

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Evoluția modului de viață și de consum: crește cererea pentru produse sănătoase, pentru zone cu resurse culturale și naturale locale bogate în care se practică turismul rural și ecoturismul</p> <p>Pachete inovative de turism care să pună în valoare valorile patrimoniale (cultură și mediu)</p> <p>Practici tradiționale din teritoriu pot fi utilizate ca bază pentru dezvoltarea de produse cu înaltă valoare adăugată, piață de desfacere pentru acestea aflată în plină dezvoltare</p> <p>Potențial și interes ridicat pentru agricultură ecologică și produse tradiționale</p> <p>Lanțuri locale de aprovizionare cu produse agro-alimentare și rețelele de desfacere pot conecta producătorii și consumatorii, favorizând accesul produselor locale pe piață</p> <p>Utilizarea fondurilor europene pentru agricultură, regim atractiv de subvenționare</p> <p>Atragerea clientelei pentru produsele locale prin organizarea de evenimente agro-culturale</p> <p>Comunicare/colaborare cu mediul academic</p> <p>Baia Mare capitală culturală în 2017</p> <p>Promovare pe site-uri externe din alte țări sau din alte regiuni ale României;</p> <p>Colaborare cu pensiuni din alte județe sau alte țări</p>	<p>Politizarea vieții sociale a comunității (politica se regăsește în orice domeniu și în orice instituție sectorială);</p> <p>Legislație limitativă și birocrație</p> <p>Poziția marginalizată a Țării Maramureșului raportat la strategia județeană pentru dezvoltare;</p> <p>Dispariția/pierderea elementelor de identitate locală;</p> <p>Concurența reprezentată de obiectele artisanale de factură industrială de la oraș amenință cu dispariția o serie de meșteșuguri tradiționale</p>
ANALIZA SWOT organizarea instituțională și socială	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>UAT-urile sunt membre ale ADI și GAL</p> <p>Interes mare pentru dezvoltarea de proiecte</p>	<p>Infrastructură și servicii rurale de bază slab dezvoltate/dotări deficitare/clădiri publice vechi ineficiente termic/energetic</p>

<p>de infrastructură mică din partea autorităților locale, majoritatea comunelor doresc amenajare centru civic al comunei</p> <p>Exista spații disponibile de la școli care pot fi utilizate în alte activități după reamenajare</p> <p>ONG-urile locale doresc implicarea în proiecte cu caracter social și cultural</p>	<p>Deficit de personal specializat în primării</p> <p>Resurse financiare limitate pentru finanțarea proiectelor</p> <p>Probleme cu documentația cadastrală</p> <p>Sectorul civil (ONG-uri locale) întâmpină dificultăți în desfășurarea activității - lipsa de spații amenajate pentru activități demotivează implicarea civică la sat</p> <p>Lipsa de integrare a grupurilor vulnerabile (ex. tineri proveniți din centrele de plasament aflate pe teritoriul Mara-Gutâi)</p> <p>Infrastructura rutieră deficitară</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Investițiile în infrastructura de bază și servicii vor crește atractivitatea zonei</p> <p>Atragerea de fonduri externe pentru proiecte menite să rezolve problemele specifice</p>	<p>Adâncirea disparităților dintre zonele rurale și urbane, din perspectiva calității vieții favorizează migrarea tinerilor către oraș și pierderea legăturilor sociale cu comunitatea rurală</p> <p>Birocrația națională descurajează inițiativele pentru obținerea finanțărilor europene care să rezolve nevoile sociale</p> <p>Salariile mici din administrația locală, nu încurajează munca în dezvoltarea comunității</p>

Obiectivele/Direcțiile prioritare de dezvoltare identificate pe baza analizei SWOT sunt:

- ⇒ Creșterea viabilității activităților agricole, a competitivității produselor realizate și integrarea acestora pe piață:
- modernizare ferme și exploatații agricole, echiparea tehnică, eficientizarea utilizării resurselor și reducerea impactului activității agricole supra mediului
 - înființarea, extinderea sau modernizarea de rețelele locale de colectare, recepție, depozitare, sortare și ambalare - organizarea desfacerii
 - înființarea de ateliere de procesare - valorificarea superioară a producției primare de proveniență animalieră și vegetală, a florei spontane și a soiurilor locale, diversificarea gamei de produse realizate pe plan local
 - certificarea produselor locale cu tradiție
 - cooperare - organizarea circuitelor locale (scurte) de aprovizionare
- ⇒ Dezvoltarea socio-economică a teritoriului prin valorificarea responsabilă a resurselor și potențialului local, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor,

valorificarea patrimoniului natural și cultural pentru creșterea calității vieții populației în teritoriu:

- dezvoltarea de inițiative nonagricole precum diversificarea activităților turistice și recreative, organizarea marketingului și promovării acestora,
- integrarea patrimoniului cultural în oferta turistică (ateliere meșteșugărești, evenimente, amenajări ale obiectivelor culturale)
- organizarea serviciilor locale de bază și a infrastructurii publice/sociale

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

Prin consultări între partenerii relevanți (publici, privați, ONG) din teritoriul GAL Mara - Gutâi și pe baza analizei diagnostic și analizei SWOT, au fost stabilite măsurile relevante care asigură îndeplinirea nevoilor identificate, contribuie la îndeplinirea obiectivelor, priorităților Uniunii Europene în dezvoltarea rurală și la domeniile de intervenție ale acestora.

În această etapă au fost implicați toți actorii cheie din teritoriu prin grupurile de lucru tematice și întâlnirile cu partenerii, organizate după cum urmează:

- Grup de lucru tematic- Patrimoniu și turism organizat în 09.02.2016, în comuna Vadu Izei
- Grup de lucru tematic - Agricultură, economie rurală, produse locale organizat în 12.02.2016, în comuna Ocna Șugatag
- Grup de lucru tematic - Infrastructura de bază la scară mică organizat în 16.02.2016, în Comuna Sarasău
- Întâlnirea de consultare cu partenerii organizată în 25 februarie 2016, în Comuna Oncești
- Întâlnirea cu partenerii pentru consens organizată în 22 martie 2016, în Comuna Budești
- Întâlnirea cu partenerii pentru validare organizată în 29 martie 2016, în Comuna Ocna Șugatag

Obiectivele identificate pentru dezvoltarea teritoriului GAL Mara - Gutâi în ordinea priorității sunt:

I. Dezvoltarea socio-economică a teritoriului prin valorificarea responsabilă a resurselor și potențialului local, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor, valorificarea patrimoniului natural și cultural pentru creșterea calității vieții populației în teritoriu

Acest obiectiv contribuie la îndeplinirea obiectivelor O2 și O3 a Uniunii Europene în dezvoltarea rurală, prioritățile P6 și P4 precum și domeniile de intervenție 4A, 6A și 6B

II. Creșterea viabilității exploatațiilor agricole și a competitivității produselor realizate și integrarea acestora pe piață prin încurajarea inovării și cooperării

Acest obiectiv contribuie la îndeplinirea obiectivului O1 a Uniunii Europene în dezvoltarea rurală, prioritățile P1, P2, P3 și domeniile de intervenție 1A, 2A și 3A

Strategia are un caracter integrat și inovator, prin abordarea multisectorială și prin faptul că pune accent pe sinergia și convergența inițiativelor la nivel local. SDL combină 9 măsuri care vor încuraja inițiativele de cooperare, asociere și crearea de rețele, de realizare a unor proiecte cu impact economic, social și cultural.

Logica intervenției în PROGRAMARE:

Obiectivul de dezvoltare rurală	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de Intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat	Indicator	contribuția la obiectivele transversale		
						mediu	climă	inovare
O1. Favorizarea competitivității agriculturii (P1, P2, P3)	P2	2A (2B, 3A, 5A, 5B, 5C, 5D)	M1/2A Dezvoltarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Mara-Gutâi	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți, Număr de locuri de muncă nou create Proiectele realizate în parteneriat Cheltuieli publice totale (euro)	Min 2 1 115.000	X	X	X
	P3	3A (5B, 6A)	M2/3A Procesarea și marketingul produselor agricole	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți, Număr de locuri de muncă nou create Proiectele realizate în parteneriat Cheltuieli publice totale (euro)	Min 1 1 15.000	X	X	X
	P3	3A (1A, 1B, 2A)	M3/3A Cooperare pentru lanțuri scurte și piețe locale	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți Cheltuieli publice totale (euro)	Min 3 95.000	X	X	X
	P1	1A (3A)	M4/1A Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative	Numărul de acțiuni de cooperare sprijinite; Numarul de beneficiari sprijiniți; Cheltuieli publice totale (euro)	Min 1 30.000	X		X
O2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice (P1, P4, P5)	P4	4A	M5/4A Investiții non-productive în accesibilizarea și conservarea biodiversității în zone Natura 2000 și a	Suprafața totală agricolă (ha) Suprafața totală forestieră (ha) Număr beneficiari sprijiniți Cheltuieli publice totale (euro)	Min 1 33.756	X	X	

			peisajelor europene					
O. 3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă (P1, P6)	P6	6A (6B)	M6/6A Înființarea de activități nonagricole	Locuri de muncă create Număr de beneficiari sprijiniți Cheltuieli publice totale (euro)	2 Min 2 140.000	X	X	
	P6	6A (5C,6B)	M7/6A Dezvoltarea micilor afaceri și turismului	Locuri de muncă create Număr de beneficiari sprijiniți Cheltuieli publice totale (euro)	3 Min 3 260.000	X	X	
	P6	6B	M8/6B Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale	Locuri de muncă create Număr de beneficiari sprijinți Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite Cheltuieli publice totale (euro)	2 Min 1 100.000	X		X
	P6	6B (6C)	M9/6B Renovarea, Dezvoltarea localităților, servicii de bază și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural	Număr de localități sprijinite Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite Populație netă care beneficiază de servicii TIC Cheltuieli publice totale	Min 5 500.000	X	X	

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: Dezvoltarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Mara-Gutâi

CODUL Măsurii - Măsura 1 / 2A

Tipul măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Teritoriul GAL Mara-Gutâi este o zonă cu identitate proprie, reprezentativă pentru zonele montane din ecoregiunea Carpați.

Teritoriul dispune de resurse valoroase ce conferă potențial de dezvoltare: pajiști naturale (HNV) pe o suprafață de 45% din teritoriu și o zestre de 22,000 UVM, zone împădurite 36% din teritoriu, floră spontană bogată în specii, fructe de pădure și plante medicinale.

Datorită suprafețelor reduse de teren arabil, oamenii din aceste zone se axează mai puțin pe producția vegetală, prioritară fiind sectorul zootehnic, aflat în creștere. În 2015, numărul de animale era: 50232 ovine (42% mai mult ca în 2011), 4019 caprine (61% mai mult ca în 2011), 11551 bovine (11% mai mult ca în 2011), 8945 porcine (9% mai mult ca în 2011), doar cabalinele erau în scădere 1300 de capete (15% mai puține ca în 2011).

Analiza diagnostic realizată pentru teritoriul GAL Mara - Gutâi evidențiază o economie rurală predominant tradițională, organizată în ferme mici, existența unei producții insuficient valorificate, lipsa procesării la nivelul fermelor, necesitatea investițiilor pentru diversificare și adăugarea de plus valoare produselor agricole, comercializarea și facilitarea accesului la piețele locale.

Obiectivul acestei măsuri este de a sprijini dezvoltarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Mara-Gutâi, investiții în active fizice în agricultură și în sectorul de prelucrare a produselor alimentare, în scopul de crește productivitatea și competitivitatea în sectorul agro-alimentar.

Prin această măsură se va sprijini modernizarea fermelor, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor și poluării, achiziționarea de utilaje și echipamente.

Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenți economici, asociații de crescători de animale sau cooperative care desfășoară activități economice generatoare de profit, care necesită sprijin pentru dezvoltare și care asigură posibilitatea păstrării și creării de locuri de muncă.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: i) Favorizarea competitivității agriculturii;

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- ✚ Creșterea competitivității și consolidarea exploatațiilor agricole;
- ✚ Modernizarea fermelor;
- ✚ Stimularea și susținerea asocierii;
- ✚ Sprijin pentru prelucrarea produselor agricole;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;

Măsura corespunde și la DI secundar 3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, creșterea valorii adăugate a produselor agricole, promovarea pe piețele locale, a circuitelor scurte de aprovizionare, grupurilor de producători și a organizațiilor interprofesionale

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare, protecția mediului

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

-Măsura vizează încurajarea și susținerea întreprinzătorilor din domeniul agricol pentru înființarea și/sau dezvoltarea activităților agricole în localitățile din teritoriul GAL.

-Măsura se adresează acelor activități sau operațiuni agricole deficitare conform nevoilor rezultate din analiza diagnostic și a celei SWOT;

-Măsura încurajează dezvoltarea economică pentru mai multe UAT-uri din GAL;

-Măsura încurajează certificarea de produse tradiționale care promovează identitatea teritoriului;

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M2/3A Procesarea și marketingul produselor agricole, M3/3A Cooperare pentru lanțuri scurte și piețe locale, M4/1A Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: -

2. Valoarea adăugată a măsurii:

Măsura contribuie la:

- ✚ Stimularea agriculturii ca importantă activitate economică din teritoriul GAL;
- ✚ Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- ✚ Păstrarea și crearea de noi locuri de muncă;
- ✚ Încurajarea parteneriatelor prin susținerea formelor asociative (asociații de crescători de animale și/sau cooperative agricole) care își au sediul în teritoriul GAL;
- ✚ Creșterea valorii adăugate a produselor și serviciilor prin aplicarea procesării, depozitării, ambalării și vânzării către clienții finali;
- ✚ Rezolvarea unei nevoi a teritoriului (creșterea competitivității sectorului agricol) pentru mai mulți beneficiari direcți în același proiect și implicit pentru mai mulți beneficiari indirecti;

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014,

Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu completările și modificările ulterioare pentru beneficiarii societăți cooperative agricole

Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii Grupuri de producători)

Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare, Ordinul 10/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește procedura pentru marcarea și certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete și marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman cu modificările și completările ulterioare, Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și de vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau non-animală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine non-animală cu modificările și completările ulterioare, Ordin 57 din 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților care produc, procesează, depozitează, transportă și/sau distribuie produse de origine animală cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă):

Beneficiari direcți:

- ✚ Fermieri care operează agricol/pomicol cu activitatea în teritoriul GAL din categoria micro-întreprinderilor sau întreprinderilor mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- ✚ Forme asociative;
 - ✚ Cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri care au calitatea de fermieri.
 - ✚ Societate cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 1/ 2005 cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri);
 - ✚ Grup de producători (Ordonanța Guvernului nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole, cu completările și modificările ulterioare) care deserveșc intereselor membrilor care au calitatea de fermieri.
 - ✚ Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menționate în Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare);

Beneficiari indirecți:

- ✚ Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă
- ✚ Producători agricoli individuali din teritoriu
- ✚ Persoane fizice și juridice de pe raza pieței locale, agenți din domeniul turismului și alimentației publice

5. Tip de sprijin:

- ✚ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- ✚ Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Acțiuni eligibile:

- ✚ Modernizarea spațiilor tehnologice sau de producție din cadrul exploatației agricole/pomicole;
- ✚ Achiziționarea de utilaje agricole pentru modernizarea fermelor;
- ✚ Modernizarea exploatațiilor apicole;
- ✚ Înființare/modernizare de sere/solarii;
- ✚ Investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole;
- ✚ Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoiului de grajd;
- ✚ Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale/pomicole, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;
- ✚ Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
- ✚ Investiții în procesarea produselor agricole la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole); investițiile de procesare la nivelul fermei vor fi realizate doar împreună cu investițiile în înființarea/modernizarea/dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă);
- ✚ Investiții în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă,
- ✚ Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- ✚ Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art. 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013;

Acțiuni neeligibile:

- ✚ Achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- ✚ Achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- ✚ Construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale, etc.

7. Condiții de eligibilitate:

- ✚ Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- ✚ Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură;
- ✚ Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- ✚ Investiția trebuie să fie în corelare cu Strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;
- ✚ În cazul procesării la nivel de fermă materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat.
- ✚ Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minim 4.000 SO (valoarea producției standard);
- ✚ Solicitantul nu trebuie să fie în dificultate, în conformitate cu legislația în vigoare;
- ✚ Pentru sectorul pomicol, investiția trebuie realizată doar în unitățile teritoriale administrative prezente în anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP și trebuie să respecte zonarea speciilor din anexa menționată anterior, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii și pepinierele;
- ✚ Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;

✚ Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare;

✚ Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;

8. Criterii de selecție:

✚ Proiectul este depus de o formă asociativă;

✚ Utilitatea proiectului pentru dezvoltarea activității economice proprii, dar și pentru susținerea celorlalte activități agricole din localitate sau localitățile limitrofe;

✚ Solicitantul care a inițiat sau a obținut o certificare de produs tradițional;

✚ Proiectul prevede un lanț alimentar integrat, respectiv combinarea investițiilor în producția agricolă primară cu procesarea și/sau comercializarea producției obținute;

✚ Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;

✚ Crearea de locuri de muncă;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013, urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Valoarea eligibilă aferentă unui proiect va fi de maxim 79.900 Euro (sumă nerambursabilă). În funcție de alocarea disponibilă pe Măsură, suma maximă va fi publicată în Apelul de selecție proiecte.

Rata sprijinului public nerambursabil va fi de **50%** din totalul cheltuielilor eligibile. Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO), cu **20 puncte procentuale** suplimentare, cu condiția ca rata sprijinului combinat să **nu depășească 90%** în cazul:

- Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305);

- Proiectelor integrate care implică acordarea de sprijin în cadrul mai multor măsuri;

- Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative, grupuri de producători sau parteneriate constituite în conformitate cu art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013);

- Operațiunilor sprijinite în cadrul parteneriatului european pentru inovare (PEI);

- Investiții legate de operațiuni prevăzute la art. 28 și art. 29 din R (UE) nr. 1305/2013

- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013;

10. Indicatori de monitorizare:

Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți

Număr de locuri de muncă nou create

Proiectele realizate în parteneriat

Cheltuieli publice totale

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: Procesarea și marketingul produselor agricole

CODUL Măsurii - Măsura 2 / 3A

Tipul măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Obiectivul acestei măsuri este de a sprijini întreprinderile care realizează investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor agricole cuprinse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene (TFUE), cu excepția produselor pescărești, pentru: înființarea și / sau modernizarea unităților de procesare și comercializare; introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese; aplicarea măsurilor de protecția mediului inclusiv scăderea consumului de energie și a emisiilor GES; promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile; creșterea numărului de locuri de muncă, în scopul de crește productivitatea și competitivitatea în sectorul agro-alimentar.

Prin analiza diagnostic și SWOT al teritoriului se evidențiază lipsa sistemelor organizate de procesare și vânzare pentru produsele agricole, necesitatea investițiilor pentru diversificare și adăugarea de plus valoare produselor agricole, comercializarea și facilitarea accesului la piețele locale.

Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenți economici, asociații de crescători de animale sau cooperative care desfășoară activități economice generatoare de profit, care necesită sprijin pentru dezvoltare și care asigură posibilitatea păstrării și creării de locuri de muncă.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: i) Favorizarea competitivității agriculturii;

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- ✚ înființarea și/sau modernizarea unităților de procesare și comercializare
- ✚ introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese;
- ✚ aplicarea măsurilor de protecția mediului inclusiv scăderea consumului de energie și a emisiilor GES
- ✚ promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile
- ✚ creșterea numărului de locuri de muncă
- ✚ stimularea și susținerea asocierii;
- ✚ sprijin pentru prelucrarea produselor agricole;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea, comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:

3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, creșterea valorii

adăugate a produselor agricole, promovarea pe piețele locale, a circuitelor scurte de aprovizionare, grupurilor de producători și a organizațiilor interprofesionale

Măsura corespunde și DI secundare 5B Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar și 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare, mediu și climă

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

- Măsura vizează încurajarea și susținerea întreprinzătorilor din domeniul agricol/pomicol pentru procesare și marketing în comunele din teritoriul GAL.
- Măsura se adresează acelor activități sau operațiuni agricole deficitare conform nevoilor rezultate din analiza diagnostic și a celei SWOT;
- Măsura încurajează dezvoltarea economică pentru mai multe UAT din GAL;
- Măsura încurajează certificarea de produse tradiționale care promovează identitatea teritoriului;

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

M1/2A Dezvoltarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Mara-Gutâi, M3/3A Cooperare pentru lanțuri scurte și piețe locale, M4/1A Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

M3/3A Cooperare pentru lanțuri scurte și piețe locale

Împreună cu acesta contribuie la realizarea priorității P 3. Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

2. Valoarea adăugată a măsurii:

Măsura contribuie la:

- ✚ Dezvoltarea agriculturii prin procesare și marketing ca o importantă activitate economică din teritoriul GAL;
- ✚ Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- ✚ Păstrarea și crearea de noi locuri de muncă;
- ✚ Încurajarea parteneriatelor prin susținerea formelor asociative (asociații de crescători de animale și/sau cooperative agricole) care își au sediul în teritoriul GAL;
- ✚ Creșterea valorii adăugate a produselor și serviciilor prin aplicarea procesării, depozitării, ambalării și vânzării către clienții finali;
- ✚ Rezolvarea unei nevoi a teritoriului (creșterea competitivității sectorului agricol) pentru mai mulți beneficiari direcți în același proiect și implicit pentru mai mulți beneficiari indirecti;

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Reg UE nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și destabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Rui (UE) nr. 1083/2006 al Consiliului

Reg UE nr. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat

Reg UE nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ajutoarele de minimis

Reg UE nr. 852/2004 privind igiena produselor alimentare cu modificările și completările ulterioare,

Reg UE nr. 853/2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală cu modificările și completările ulterioare;

Reg UE nr. 854/2004 de stabilire a normelor specifice de organizare a controalelor oficiale privind produsele de origine animală destinate consumului uman cu modificările și completările ulterioare

Reg UE nr. 882/2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor cu modificările și completările ulterioare

Reg UE nr. 178/2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare cu modificările și completările ulterioare .Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare

Legislație Națională

Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu completările și modificările ulterioare

Legea 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu completările și modificările ulterioare

OUG 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare

Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind de viață al populației cu modificările și completările ulterioare

Ordinul 10/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește procedura pentru marcarea și certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete și marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman cu modificările și completările ulterioare

Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și de vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală cu modificările și completările ulterioare.

Ordin 57 din 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților care produc, procesează, depozitează, transportă și/sau distribuie produse de origine animală cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă):

Beneficiari direcți:

- ✚ Intreprinderi definite conform legislației naționale

- ✚ Cooperative agricole (cooperative agricole de procesare a produselor agricole, cooperative agricole de servicii, înființate în baza Legii nr. 566/ 2004, art.6, lit. a și c, cu modificările și completările ulterioare) care deservește interesele membrilor prin investițiile prevăzute în proiect;
- ✚ Societăți cooperative agricole (societăți cooperative de consum, societăți cooperative de valorificare, societăți cooperative agricole înființate în baza Legii nr. 1/2005 republicată, art.4, lit. b), c) și d) cu modificările și completările ulterioare) care deservește interesele membrilor prin investițiile prevăzute în proiect;
- ✚ Grup de producători (Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole, cu completările și modificările ulterioare) care deservește interesele membrilor prin investițiile prevăzute în proiect.

Beneficiari indirecti:

- ✚ Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă
- ✚ Producători agricoli individuali din teritoriu
- ✚ Persoane fizice și juridice de pe raza pieței locale, agenți din domeniul turismului și alimentației publice

5. Tip de sprijin:

- ✚ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- ✚ Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Acțiuni eligibile:

- ✚ Înființarea, extinderea și/sau modernizarea și dotarea unităților de procesare, inclusiv investiții privind marketingul produselor (ex. etichetare, ambalare);
- ✚ Înființarea, extinderea și/sau modernizarea de rețele locale de colectare, recepție, depozitare, condiționare, sortare și capacități de ambalare;
- ✚ Îmbunătățirea controlului intern al calității și conformarea cu noile standarde impuse de legislația europeană pentru prelucrarea și comercializarea produselor agro-alimentare;
- ✚ Producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile (solară, eoliană, geotermală), a energiei produsă cu ajutorul pompelor de căldură, în cadrul unității procesatoare exclusiv pentru consumul propriu și investiții pentru îmbunătățirea eficienței energetice, ca și operațiuni din cadrul unui proiect mai mare de investiții;
- ✚ Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea clădirilor unităților de procesare;
- ✚ Achiziționarea, inclusiv în leasing de utilaje noi, instalații, echipamente și mijloace de transport specializate în scopul colectării materiei prime și/sau comercializării produselor agro-alimentare în cadrul lanțurilor alimentare integrate;
- ✚ Investiții în active corporale și necorporale;

Acțiuni neeligibile:

- ✚ cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- ✚ cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- ✚ cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;

- ✚ construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale;
- ✚ cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- ✚ achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
- ✚ taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare
- ✚ în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare;
- ✚ costuri operaționale, inclusiv costuri de întreținere și chirie;
- ✚ achiziționarea de clădiri.

7. Condiții de eligibilitate:

- ✚ Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- ✚ Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură;
- ✚ Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- ✚ Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;
 - ✚ Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza prezentării documentației tehnico-economice;
 - ✚ Solicitantul nu trebuie să fie în dificultate, în conformitate cu legislația în vigoare;
 - ✚ Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare;
 - ✚ Investiția va respecta prevederile legislației naționale și europene privind normele de siguranță alimentară, sănătate publică și sanitar veterinar;

8. Criterii de selecție:

- ✚ Proiectul este depus de o formă asociativă;
- ✚ Utilitatea proiectului pentru dezvoltarea activității economice proprii, dar și pentru susținerea celorlalte activități agricole din localitate sau localitățile limitrofe;
- ✚ Solicitantul care a inițiat sau a obținut o certificare de produs tradițional;
- ✚ Proiectul prevede un lanț alimentar integrat, respectiv combinarea investițiilor în producția agricolă primară cu procesarea și/sau comercializarea producției obținute;
- ✚ Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;
- ✚ Crearea de locuri de muncă;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013, urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Valoarea maximă nerambursabilă pe proiect va fi indicată în GS și Apelul de selecție, după aprobarea de către Consiliul Director.

În funcție de alocarea disponibilă pe Măsură, suma maximă va fi publicată în Apelul de selecție proiecte.

Rata sprijinului public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile. Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 %, cu condiția ca rata sprijinului combinat să nu depășească 90% în cazul:

- Operațiunilor sprijinite în cadrul parteneriatului european pentru inovare (PEI) sau cele legate de o fuziune a unor organizații de producători;

10. Indicatori de monitorizare:

Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți
Număr de locuri de muncă nou create
Proiectele realizate în parteneriat
Cheltuielile publice totale

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: Cooperare pentru lanțuri scurte și piețe locale

CODUL Măsurii - Măsura 3 / 3A

Tipul măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Obiectivul acestei măsuri este acela de a promova cooperarea între producători și consumatori, în scopul comercializării produselor agroalimentare de calitate, inclusiv cele din sectorul pomicol prin intermediul lanțurilor scurte și a piețelor locale.

Evoluția cererii consumatorilor pentru produse care provin din zone ecologic pure, cu caracter tradițional, constituie o oportunitate de dezvoltare pentru sectorul agro-alimentar. Măsura își propune organizarea unor modele de aprovizionare cu produse alimentare de proveniență locală la scara teritoriului GAL, un spațiu de cooperare între actori care pun în aplicare acțiuni în favoarea domeniului alimentar local, o animare teritorială specifică prin sprijinirea de proiecte transversale și multi-parteneriate.

Măsura oferă noi oportunități de a aduce o gamă largă de oameni / entități împreună, care vor fi implicate într-un proiect susținut, pentru a obține beneficii economice, de mediu și sociale.

Măsura prevede acțiuni ce prevăd asistența producătorilor în dezvoltarea de lanțuri scurte de aprovizionare și favorizarea ascensiunii lor în competențe: strategie comercială/organizare logistică/ambalare, pentru facilitarea comercializării de produse către locuitorii teritoriului care consumă tot anul, intermediarii locali: magazine mici, restaurante, cantine și clientela de la oraș. De asemenea, sunt luate în calcul, dezvoltarea de legături dintre sectorul agro-alimentar și turistic din teritoriu, prin organizarea aprovizionării cu produse alimentare locale.

Lanțul de aprovizionare scurt este cel care nu implică mai mult de un intermediar între agricultor și consumator. Un "intermediar", în acest context, este o entitate care cumpără produsul de la fermier în scopul de a-l vinde. Piața locală pentru produsele prelucrate la nivel local este o formă specifică de lanț scurt de aprovizionare, bazat atât pe numărul mic de intermediari, cât și pe distanța geografică dintre punctul de producție/procesare și punctul de vânzare. Piața locală este definită drept o rază de comercializare care nu depășește 75 km de la exploatarea de origine a produsului.

Conform nevoilor identificate în analiza SWOT, în cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru a facilita cooperarea între actorii implicați în sectorul agricol și alimentar, pentru crearea de rețele în scopul valorificării superioare a produselor și a vânzării acestora către consumatorii finali. Crearea de rețele va ajuta crearea de modele pentru

abordarea dezavantajelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu, cu o pondere mare a fermelor mici și va promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi. Analiza SWOT evidențiază activitate agricolă desfășurată cu precădere în ferme mici și de subzistență, producție mare de produse animaliere, fructe și miere de albine - superioare calitativ, spiritul antreprenorial slab al micilor producători din teritoriu, iar lipsa sistemelor organizate de procesare și vânzare, îngustează piața pentru produsele locale.

Cooperarea pentru organizarea lanțului scurt și a piețelor locale poate fi încurajată și creată în diferite moduri:

- cooperarea în vederea procesării în comun a produselor în lanțul scurt/ piețe locale
- cooperarea în vederea depozitării și ambalării în comun a produselor în lanțul scurt/ piețe locale
- cooperarea în vederea organizării vânzării pe piața locală
- cooperarea în vederea promovării legate de existența lanțului scurt de aprovizionare și informarea clienților
- cooperarea în vederea aplicării schemelor de calitate

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: i) Favorizarea competitivității agriculturii; iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- Dezvoltarea de circuite scurte de aprovizionare
- Cooperarea între micii operatori în cea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și resurselor
- Valorificarea superioară a produselor agricole de calitate din teritoriul GAL
- Menținerea sau crearea de locuri de muncă în domeniul agroalimentar
- Cooperarea între fermieri și alți antreprenori din teritoriu pentru procesare, marketing, etichetare, ambalare, creare marcă înregistrată, vânzare, promovare
- Activități de promovare legate de dezvoltarea lanțurilor scurte și a piețelor locale

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013
Prioritatea 3- Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură și la

Prioritatea 2-Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 Cooperare (punctele 1d,1e) din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale și la DI secundar 1A Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare, protecția mediului

Inovare:

Sprrijinul prezintă abordarea complexă a problematicii cooperării în domeniul agricol, procesare, promovare și valorificarea produselor agricole.

Protecția mediului:

Sprijinirea procesării și vânzării produselor agricole în cadrul unui lanț scurt vizează reducerea amprenteii asupra mediului prin încurajarea de noi metode de producție și păstrarea produselor agroalimentare, prin creșterea siguranței alimentare, prin adaptarea produselor la cerințele locale și prin protecția mediului o dată cu scăderea distanței de transport.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

M4/1A Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative
M1/2A Dezvoltarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Mara-Gutâi
M2/3A Procesarea și marketingul produselor agricole

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

M2/3A Procesarea și marketingul produselor agricole
Împreună cu acesta contribuie la realizarea priorității P 3. Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

2. Valoarea adăugată a măsurii:

- schimbarea mentalității actorilor locali în sensul aprecierii lucrului în comun și formelor asociative
- îmbunătățirea competitivității producătorilor primari
- creșterea valorii adăugate a produselor prin aplicarea procesării, depozitării, ambalării și vânzării către clienții finali
- deschide oportunități de piață pentru fermieri și alți antreprenori din mediul rural, pentru diversificarea gamei de produse,
- asigură pătrunderea pe piețele locale a unor produse de calitate
- promovarea și vânzarea produselor aproape de sursa de producție

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Legislație UE

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/2005 Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii Grupuri de producători); Legea nr. 1/2005 Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperatiei, cu completările și modificările ulterioare pentru beneficiarii societăți cooperative agricole; Legea nr. 566/2004; Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor; Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă):

Beneficiari direcți:

Parteneriatele constituite în baza unui ACORD DE COOPERARE din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un fermier sau un grup de producători/o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol

Fermieri;

Microîntreprinderi și întreprinderi mici;

Organizații neguvernamentale;

Consilii locale;

Unități școlare, sanitare, de agrement și de alimentație publică
Parteneriatul poate avea ca membri și persoane fizice, cu condiția ca liderul de proiect să fie cel puțin PFA, II, IF (înființate în baza OUG nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare). Nu este obligatoriu ca liderul de proiect să fie înregistrat cu sediul social/punct de lucru în teritoriul GAL.

Beneficiari indirecti:

Populația locală;

Întreprinderi din domeniul turismului și alimentației publice

5. Tip de sprijin:

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013[

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Acțiuni eligibile:

Sprijinul se acordă pentru costuri de cooperare și investiții tangibile și/sau intangibile pentru promovarea unor proiecte comune care implică cel puțin două entități.

Sunt considerate acțiuni eligibile, acțiunile necesare pentru atingerea obiectivelor propuse și includ costuri din următoarele categorii:

- Studii/planuri;
- Costurile de funcționare a cooperării;
- Costuri directe ale proiectelor specifice corelate cu planul proiectului;
- Costuri de promovare.

Acțiuni neeligibile:

-Achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";

-Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;

-Achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;

-Construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale;

7. Condiții de eligibilitate:

✚ Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

✚ Solicitantul trebuie să prezinte un Acord de cooperare în care se specifică rolul fiecărui partener în proiect și care are o durată cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea;

✚ Investiția trebuie să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;

✚ Acțiunile proiectului trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;

✚ Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată

8. Criterii de selecție:

Componența parteneriatului/numărul de parteneri implicați

Transformarea rețelei la final într-o formă asociativă recunoscută legal

Mediu: proiectul vizează reducerea consumului de energie, proiectul valorifică energia regenerabile

Parteneriatele care produc și comercializează produse care participă la scheme de calitate

Locuri de muncă: proiectul prevede crearea de noi locuri de muncă

Parteneriate care comercializează produse cu valoare adăugată mare, produse din sisteme agricole HNV

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Valoarea eligibilă aferentă unui proiect va fi de maxim 86.100Euro (sumă nerambursabilă). În funcție de alocarea disponibilă pe Măsură, suma maximă va fi publicată în Apelul de selecție proiecte. Intensitatea ajutorului este de 100%.

În cazul în care proiectul include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor măsuri, se aplică suma sau rata maximă relevantă a sprijinului.

Costurile de funcționare a rețelei nu pot depăși 20% din suma totală eligibilă a proiectului.

Sprijinul public nerambursabil pentru proiectele care sub incidența regulii de minimis în conformitate cu Regulamentul privind ajutoarele de minimis nr. 1407/2013 va fi acordat și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar timp de trei ani fiscali.

10. Indicatori de monitorizare:

Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți
Cheltuieli publice totale

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative

CODUL Măsurii - Măsura M4 / 1A

Tipul măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Analiza diagnostic și analiza SWOT a teritoriului Mara-Gutâi indică organizarea activității agricole în ferme mici și foarte mici, de tipul gospodăriilor țărănești, care oferă pe piață produse primare și lipsa factorilor care să stimuleze asocierea acestora. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din spațiul rural, și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora în comparație cu nivelul existent în zona urbană.

Printre exemplele care evidențiază impactul negativ al acestei situații se numără:

- competitivitatea scăzută a micilor fermieri
- accesul limitat al populației la resurse și la informații
- spiritul antreprenorial slab la sat
- exploatații agricole fragmentate, cu producție scăzută

- piață slabă de desfacere pentru produsele primare realizate /ofertate de micii producători

Asocierile cu scop economic nu se formează de la sine, au nevoie de sprijin individualizat - pentru fiecare grup în parte, pe toată durata constituirii și consolidării, până când organizația devine suficient de stabilă și solidă din punct de vedere economic. Acest sprijin poate veni din partea unor organizații cu expertiză în facilitare comunitară și dezvoltare economică rurală (un proces de incubare de start-up-uri asociative).

Viabilitatea economică, urmată de dezvoltarea exploatațiilor (cu efecte pozitive multiple la nivel socio-economic în mediul rural), reprezintă principalul obiectiv al asocierii. Asocierea pentru producție, procesare și marketing, sau cel puțin pentru una din aceste componente, poate crește șansele de dezvoltare ale producătorilor. Având în vedere această problemă și urmările benefice date de rezolvarea ei, se constată necesitatea majoră a unei măsuri de sprijin financiar care să favorizeze dezvoltarea unor astfel de structuri.

Ca răspuns la nevoile identificate în analiza SWOT, în cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru a facilita cooperarea între actorii implicați în dezvoltarea rurală, pentru crearea de cooperative, rețele, clustere, pentru a implementa în comun un plan de afaceri din domeniul agricol, agro-alimentar, turismului, etc.

Crearea de rețele va ajuta la moderarea dezavantajelor legate de nivelul de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu, cu o pondere foarte mare a fermelor mici, și va promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi. Produsele, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților agricole, precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: i) Favorizarea competitivității agriculturii; ii) Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- ✚ Sprijinirea cooperării între diversi actori ai dezvoltării rurale
- ✚ Schimbarea mentalității actorilor locali în sensul aprecierii lucrului în comun și a formelor asociative
- ✚ Inițierea de rețele și clustere

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:
P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale; P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art. din Reg. (UE) nr. 1305/2013: Art. 35

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 1A) Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare, protecția mediului

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

M1/2A Dezvoltarea exploatațiilor agricole

M2/3A Procesarea și marketingul produselor agricole

M3/3A Cooperare pentru lanțuri scurte și piețe locale

Sinergia cu alte măsuri din SDL: -

2. Valoarea adăugată a măsurii:

- Dezvoltare participativă a structurii asociative;
- Schimbarea mentalității actorilor locali în sensul aprecierii lucrului în comun și în formele asociative;
- Crearea unui cadru propice transferului de informație relevantă pentru actorii locali implicați;
- Cresterea valorii adăugate a produselor și serviciilor prin aplicarea inovării;
- Rezolvarea unei nevoi a teritoriului (de ex. creșterea competitivității sectorului agricol și non-agricol) pentru mai mulți beneficiari direcți în același proiect și implicit și pentru mai mulți beneficiari indirecti;
- Dezvoltarea unui model sustenabil de integrare a produselor locale pe piață;
- Impact economic, social și de mediu mai puternic decât acțiunile realizate de actori individual

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Legislație UE

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013

Regulamentul nr. 1305

Legislație națională

Ordonanța de Guvern 26/2000 cu privire la asociații și fundații

Legea nr. 1/ 2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare

Legea cooperăției agricole nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă):

Beneficiari direcți:

PARTENERIATE constituite în baza unui Acord de cooperare format din minim doi parteneri. Parteneriatul poate fi constituit și din persoane fizice, cu condiția ca liderul de proiect să fie cel puțin PFA, II, IF (înființate în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare).

Liderul de proiect trebuie să fie o entitate care nu este obligatoriu să fie înregistrat cu sediul social/punct de lucru în teritoriul GAL.

Beneficiarii direcți își asumă crearea prin intermediul proiectului înființarea unei structuri asociative (de ex: Cooperativă agricolă; Grup de producători; ONG; Societate agricolă; Societate cooperativă agricolă, etc.)

Beneficiari indirecti:

- Populația locală;
- Persoane fizice și juridice din sectorul agricol, alimentar, cultural, turism etc.
- Reprezentanți sau angajați ai IMM care își desfășoară activitatea în teritoriul GAL

5. Tip de sprijin:

- ✚ Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- ✚ Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Acțiuni eligibile:

Acțiuni materiale și imateriale în scopul realizării unor forme asociative și realizarea planului de afaceri/studiilor în scopul implementării în comun a unor proiecte de interes local

- + **Costuri eligibile:** Costuri de animare;
- + Studii/planuri: elaborarea de studii, planuri de marketing/branding asociate proiectului, inclusiv analize de piață, conceptul de marketing, etc.;
- + -Costurile de funcționare a cooperării. -Costuri directe ale proiectelor specifice corelate cu planul proiectului, inclusiv costuri de promovare cu respectarea Art. 45 din Reg. Eu 1305/2013;
- + -Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci; în cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor măsuri atunci costurile sunt acoperite în conformitate cu rata maximă a ajutorului și sumele aplicabile în cadrul acelor măsuri.
- + Activitățile proiectului se pot desfășura atât în teritoriul GAL, cât și în afara acestuia (ex. promovare, diseminare, întâlniri ale parteneriatului, etc.).

Acțiuni neeligibile:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
 - o dobânzi debitoare;
 - o achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
 - o taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
 - o în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
- activități conform Art. 14, 15, 21, 29, 34, 36 din Reg. (EU) 1305/2013

7. Condiții de eligibilitate:

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
Solicitantul trebuie să prezinte un Acord de cooperare cu minim doi parteneri;
Investiția trebuie să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
Acțiunile proiectului trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;

Solicitantul trebuie să prezinte până la finalizarea proiectului un plan de afaceri/studiu de fezabilitate;

8. Criterii de selecție:

Numarul partenerilor
Relevanța proiectului pentru domeniul respectiv
Parteneriatul promovează produsele locale, specificul teritoriului
Contribuția la protecția mediului și dezvoltare durabilă în teritoriu

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Valoarea maximă a proiectului este de 41.756 euro
În funcție de alocarea disponibilă pe Măsură, suma maximă va fi publicată în Apelul de selecție proiecte.
Intensitatea sprijinului va fi de 100%.

Pentru costurile de funcționare ale rețelei se vor aloca maxim 20%

În cazul în care proiectul include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor măsuri, se aplică suma sau rata maximă relevantă a sprijinului.

10. Indicatori de monitorizare:

Cheltuieli publice totale

Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite

Numărul de beneficiari sprijiniți

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: Investiții non-productive în accesibilizarea și conservarea biodiversității în zone Natura 2000 și a peisajelor europene

CODUL Măsurii: Măsura M5 / 4A

Tipul măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura va contribui la realizarea obiectivelor agricole, de mediu și climat asumate prin Programul de Dezvoltare Rurală 2014-2020.

Conform analizei diagnostic, teritoriul GAL Mara - Gutâi are toate cele 14 UAT-uri componente cuprinse în zone Natura 2000 pentru protecția habitatelor și a speciilor de interes comunitar. Ariile protejate interes european din teritoriu totalizează 204,08 km² și reprezintă 23,13% din totalul teritoriului GAL, care este 882,2 km². Din perspectiva utilizării terenurilor, majoritatea habitatelor de importanță comunitară protejate se încadrează la categoria pajiștilor naturale bogate în specii, clasificate totodată ca terenuri HNV și a habitatelor forestiere cu rol de protecție din perspectiva fixării solului, protecție pentru resurse de apă, diversitatea compoziției de specii de arbori și vegetație de sol.

Infrastructura eco-protectivă ușoară de genul trasee /poteci marcate, dotate cu indicatoare de ghidare și panouri interpretative, va asigura și va ghida accesul uman la obiectivele naturale de interes astfel încât speciile și habitatele protejate să poată fi observate, dar starea de conservare ale acestora să nu fie afectată (ex. evitarea zonelor de cuibărit, evitarea călcării/distrugerii plantelor protejate). Această măsură va facilita inclusiv monitorizarea speciilor și habitatelor de interes conservativ prin dotarea actorilor implicați în managementul teritoriilor Natura 2000 cu echipamente de observare și monitorizare, facilitând adaptarea din timp a măsurilor de intervenție necesare păstrării stării de conservare favorabile pentru acestea.

Finanțarea investițiilor în cadrul acestei măsuri va crește valoarea de utilitate publică a zonelor Natura 2000 și/sau a altor sisteme de înaltă valoare naturală precum zone HNV, păduri cu valoare ridicată de conservare, păduri quasivirgine, elemente peisagistice de importanță națională/europeană.

Ea va facilita totodată dezvoltarea activităților economice legate de patrimoniul natural, promovarea utilizării durabile a resurselor naturale și stimularea sectorului turistic.

Infrastructura ușoară și informații actualizate privind biodiversitatea va contribui la dezvoltarea turismului durabil cu caracteristicile sale de bază: produs specific la nivel

local, proprietate și forța de muncă locală, legăturile de afaceri locale - stimularea economiei locale prin atragerea turiștilor, impact negativ limitat asupra mediului.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: ii) Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice (Regulament UE nr. 1305/2013 articol 17, d.)

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- încurajarea utilizării responsabile de către vizitatori a siturilor Natura 2000 și realizarea scopurilor Strategiei de Dezvoltare Locală.
- promovarea utilizării durabile a resurselor naturale și stimularea sectorului turistic
- creșterea valorii de utilitate publică a zonelor Natura 2000 și/sau a altor sisteme de înaltă valoare naturală

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013
P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură

Măsura corespunde obiectivelor art. 17, alin. d, din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 4A Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, a activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare, mediu și clima

Mediu și climă

Investițiile în infrastructură în zone Natura 2000 contribuie la o bună înțelegere a asumării angajamentelor de mediu și la dezvoltarea durabilă a comunităților din teritoriu.

Inovare

Sprrijinul acordat dezvoltării infrastructurii și monitorizării speciilor în zone Natura 2000 este esențial pentru dezvoltarea economică responsabilă a zonelor rurale. O infrastructură îmbunătățită facilitează accesul în zonele naturale valoroase, facilitează o mai bună înțelegere a importanței capitalului natural ocrotit, atrage turiștii în zonă, permite afacerilor din domeniul turismului și a producătorilor agricoli (produse cu specific local, produse tradiționale, produse din zone HNV) din teritoriul Mara-Gutâi să se dezvolte și încurajează spiritul antreprenorial și inovator. De asemenea, existența unei infrastructuri interpretative funcționale permite formarea de generații tinere bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să aducă inovații și dezvoltare în zonă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

M7/6A Dezvoltarea micilor afaceri și a turismului

M9/6B Renovarea, dezvoltarea localităților, servicii de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural

2. Valoarea adăugată a măsurii:

Valoarea adăugată a măsurii vine din modul de abordare, care promovează colaborarea între factorii locali și elaborarea de proiecte integrate într-o zonă în care conservarea naturii și utilizarea terenului se combină în mod durabil, cum ar fi îmbunătățirea valorii siturilor Natura 2000 prin ecoturism sau prin marketingul produselor locale durabile.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă):

Beneficiari direcți:

- ✚ Entități publice: autorități publice locale
- ✚ ONG-uri
- ✚ Parteneriate public-private

Beneficiari indirecți:

- ✚ populația locală
- ✚ întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în domeniul turismului în teritoriu
- ✚ micii producători din teritoriu: produse locale/tradiționale, suveniruri, obiecte meșteșugărești
- ✚ ONG-uri din teritoriu

5. Tip de sprijin:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Acțiuni eligibile:

- ✚ Înființarea și/sau extinderea rețelei de trasee marcate ce accesează siturile Natura 2000 și/sau arii naturale protejate de interes național
- ✚ Înființarea și/sau extinderea infrastructurii interpretative care contribuie la conștientizare și conservarea biodiversității
- ✚ Achiziția de echipamente de monitorizare și observare a habitatelor și a speciilor de interes conservativ

Investiții în active necorporale:

- ✚ Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd o simplă achiziție.

Acțiuni neeligibile:

- ✚ Cumpărarea de teren și/sau de imobile
- ✚ Achiziționarea de bunuri second-hand (utilizate), cu excepția celor care au ca obiectiv obținerea caracterului tradițional autentic

7: Condiții de eligibilitate:

- ✚ Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- ✚ Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată;
- ✚ Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
- ✚ Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului, dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare;

- ✚ Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
- ✚ Investiția să se realizeze în teritoriul GAL;

8. Criterii de selecție:

- ✚ Proiecte realizate în parteneriat;
- ✚ Proiecte cu impact micro-regional;
- ✚ Proiecte care contribuie la conservarea obiectivelor de patrimoniu natural;
- ✚ Mediu: proiectul păstrează și valorifică patrimoniul natural, proiectul promovează accesarea zonelor cu biodiversitate crescută prin mijloace nemotorizate - contribuția la reducerea emisiilor de carbon

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Intensitatea sprijinului va fi de:

- ✚ 100% pentru investiții negeneratoare de venit

Valoarea proiectelor poate fi de minim 5.000 Euro, valoarea maximă va fi de 46.939 Euro
În funcție de alocarea disponibilă pe Măsură, suma maximă va fi publicată în Apelul de selecție proiecte.

10. Indicatori de monitorizare

Număr de beneficiari sprijiniți

Suprafața totală (ha) de sisteme de înaltă valoare naturală (agricola, forestieră) care beneficiază de conservare și accesibilizare prin investiție

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: **Înființarea de activități non-agricole**

Codul măsurii: **M6 / 6A**

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Analiza diagnostic și analiza SWOT a teritoriului Mara-Gutâi indică o necesitate prioritară pentru dezvoltarea unor noi activități economice non-agricole care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației și reducerea disparităților dintre rural și urban, având în vedere stimularea mediului de afaceri și diversificarea posibilităților de ocupare într-un alt domeniu decât agricultura. O oportunitate pentru zonă și motivare pentru potențialilor întreprinzători este dobândirea statutului de destinație ecoturistică a zonei Mara-Cosău-Cresta Cocosului ce cuprinde 4 UAT-uri din teritoriul GAL. Atestarea la nivel național este acordată de Autoritatea Națională pentru Turism în toamna anului 2014.

Zestrea culturală a teritoriului Mara-Gutâi este perpetuată de peste 75 de meșteșugari care confecționează pălării, covoare, icoane, sculpturi în lemn, țesături din lână, împletituri din nuiiele și alte obiecte casnice și artizanale. Marketingul acestor produse este însă aproape inexistentă. Lipsa organizării desfacerii, descurajează activitatea meșteșugarilor, atât de importantă pentru menținerea identității culturale.

Această măsură va contribui la stimularea mediului de afaceri din teritoriul GAL Mara-Gutâi, prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up, în baza unui plan de afaceri).

Măsura contribuie la:

- ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent;
- stimularea mediului de afaceri din teritoriu;
- diversificarea economiei;
- creșterea atractivității teritoriului Mara - Gutâi;
- diminuarea fenomenului de migrație a tinerilor prin stimularea antreprenoriatului în rândul acestora;
- creșterea veniturilor populației și a nivelului de trai;
- scăderea sărăciei și combaterea excluderii sociale

Principalul scop al măsurii este acela de a promova crearea și dezvoltarea unor noi activități economice în teritoriul GAL Mara - Gutâi și încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: OB 3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- ✚ Diversificarea economiei din teritoriul GAL
- ✚ Dezvoltarea economică a teritoriului GAL și reducerea gradului de sărăcie;
- ✚ Crearea de locuri de muncă;
- ✚ Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale;
- ✚ Creșterea potențialului economic prin stimularea mediului de afaceri din teritoriul GAL;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art.19 din Reg.(UE) nr.1305/2013 - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor, aliniatul 1 litera a ajutor la înființarea întreprinderilor, punctul ii - activități neagricole în zone rurale, din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: DI 6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă
Sprijinul acordat prin măsură va contribui la promovarea diversificării activităților către noi activități non-agricole în cadrul gospodăriilor agricole, a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și, implicit, prin crearea de locuri de muncă, obținerea de venituri alternative pentru populația din teritoriul GAL și reducerea gradului de dependență față de sectorul agricol.

De asemenea, ca domeniu de intervenție secundar măsura contribuie și la **DI 6B** - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT-uri prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei, diminuarea migrației, în special a tinerilor. Diversificarea activităților economice neagricole în teritoriul Mara-Gutâi va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea zonei.

Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenose cu mediul”, fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritate cu alte măsuri din SDL:

Măsura este complementară cu Măsura M7/P6 Dezvoltarea micilor afaceri și a turismului, cu Măsura M9/P6 Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura acționează sinergic cu măsurile:

M7/6A Dezvoltarea micilor afaceri și a turismului

M 8/6B Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale

M9/6B Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural

Împreună cu acestea contribuie la realizarea priorității P 6. Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice non-agricole din teritoriul GAL;
- dezvoltarea abilităților resurselor umane și utilizarea de know-how;
- crearea de noi locuri de muncă;
- realizarea unei dezvoltări bazate pe resursele endogene;

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Legislație UE

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul nr. 807/2014

Legislație Națională

Ordonanță de Urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă):

Beneficiari direcți:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din teritoriul GAL Mara-Gutâi, care își propun activități non-agricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în spațiul GAL Mara-Gutâi pentru prima dată, cu excepția persoanele fizice neautorizate;

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acestora (start-ups);

Beneficiari indirecți:

Agenți economici, instituții publice, populația locală, beneficiari ai bunurilor și serviciilor obținute prin activitățile economice finanțate de această măsură

Consumatori din teritoriu și din regiune

Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

Turiști

5. Tip de sprijin:

- Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea înființării de noi activități non-agricole pe baza unui plan de afaceri pentru proiectele de tip start-up

Cerințele minime ale planului de afaceri:

-situația economică inițială a beneficiarului

-activitățile previzionate pentru atingerea obiectivelor specifice propuse prin planul de afaceri

-descrierea etapelor pentru dezvoltarea activităților neagricole

-modalitatea de gestionare și implementare a planului de afaceri

-acordarea celei de a doua tranșe este condiționată de implementarea corectă a obiectivelor stabilite prin Planul de afaceri

-în cazul nerespectării planului se recuperează prima tranșă, proporțional în raport cu obiectivele nerealizate

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Acțiuni eligibile:

Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi eligibile indiferent de natura acestora.

Acțiuni neeligibile:

Achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare servicii agricole conform CAEN.

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;

- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură;

- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL, iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL Mara-Gutâi;

- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.

- Veniturile obținute din activitatea finanțată în durata de implementare a planului de afaceri ating salariul minim pe an al anului precedent

- Domeniul de activitate al beneficiarului se regăsește în lista codurilor CAEN eligibile care va fi atașată la Apelul de Selecție

8. Criterii de selecție:

-Proiecte care folosesc resurse locale

-Proiecte care contribuie la dezvoltarea serviciilor în teritoriul GAL Mara-Gutâi

-Proiecte care contribuie la diversificarea activității agricole a fermierilor/membrilor gospodăriei agricole către activități non-agricole

- Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților agroturistice;
- Mediu - proiectul vizează reducerea consumului de energie, proiectul valorifică energii regenerabile;
- Principiul adoptării de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare;
- Crearea de locuri de muncă;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în documentele emise de GAL și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr.1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Cuantumul sprijinului este de 50.000 euro/proiect sau 70.000 de euro/proiect în cazul activităților de producție și agroturism .

Sprijinul pentru înființarea de activități non-agricole în teritoriul GAL se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel:

- 70% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 30% în cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la semnarea deciziei de finanțare.

Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 5 ani și include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe.

10. Indicatori de monitorizare:

Locuri de muncă create

Număr de beneficiari sprijiniți

Cheltuieli publice totale

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: **Dezvoltarea micilor afaceri și a turismului**

Codul măsurii: **M7 / 6A**

Tipul măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Această măsură este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole, pentru cei care modernizează și/sau dezvoltă întreprinderile existente.

Măsura contribuie la rezolvarea unor nevoi identificate prin analiza SWOT precum: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, stimularea mediului de afaceri plătând din spațiul rural, diversificarea economiei rurale, diminuarea fenomenului de migrație a tinerilor, creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai și scăderea sărăciei.

Motivarea implementării acestei măsuri a fost identificată în analiza diagnostic al teritoriului:

- Turismul rural este unul dintre sectoarele economice care au evoluat în anii trecuți și care reprezintă o alternativă generatoare de venit complementară activităților agricole în zona Mara-Gutâi.

- Atracțiile turistice existente și infrastructura de profil constituie premise ale unui important potențial turistic rural : cadru natural deosebit de atractiv (9 arii protejate, teritorii incluse în 7 situri Natura 2000, peisaj arhaic), numărul însemnat de gospodării tradiționale regăsite și astăzi în sate, arhitectura din lemn, obiceiurile și tradițiile (22 evenimente culturale/an).

- O oportunitate pentru zonă și de motivare pentru potențialilor întreprinzători este dobândirea statutului de destinație ecoturistică a zonei Mara-Cosău-Cresta Cocoșului ce cuprinde 4 UAT-uri din teritoriul GAL. Atestarea la nivel național este acordată de Autoritatea Națională pentru Turism în toamna anului 2014.

- Peste 75 de meșteșugari confecționează pălării, covoare, icoane, sculpturi în lemn, țesături din lână, împletituri din nuiiele și alte obiecte casnice și artizanale. Marketingul acestora este însă aproape inexistentă. Lipsa organizării desfacerii, descurajează activitatea meșteșugarilor, atât de importantă pentru menținerea identității culturale.

Astfel, dezvoltarea activităților non-agricole în teritoriu, devine o prioritate care va conduce la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea disparităților dintre rural și urban.

Principalul scop al măsurii este acela de a promova și susține dezvoltarea unor activități economice în zonele rurale și încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale și a turismului.

În urma implementării, măsura va contribui la creșterea atractivității teritoriului GAL Mara - Gutâi.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală la care contribuie

(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- ✚ Creșterea potențialului economic prin stimularea mediului de afaceri din teritoriul GAL
- ✚ Dezvoltarea turismului din teritoriul GAL;
- ✚ Creșterea numărului de activități neagricole desfășurate în zonele rurale;
- ✚ Dezvoltarea activităților non-gricole existente;
- ✚ Crearea de locuri de muncă;
- ✚ Diversificarea economiei rurale;
- ✚ Diminuarea fenomenului de migrație a tinerilor;
- ✚ Susținerea inițiativei locale de dezvoltare de mici afaceri;
- ✚ Dezvoltarea activităților meșteșugărești tradiționale;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea 6, prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, și anume:

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art.19 din Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura corespunde obiectivelor Art. 19 - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor, aliniatul 1 litera b)- investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole, din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:

DI 6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, dar și la **DI secundare 6B** - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale și **5C** - Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a sub-produselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bio-economiei;

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT-uri prin activitățile economice dezvoltate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei, diminuarea migrației, în special a tinerilor. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenos cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile. Utilizarea biomasei în cadrul măsurii ce vizează dezvoltarea activităților non-agricole contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice.

Diversificarea activităților economice în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea mediului rural.

Complementaritate cu alte măsuri din SDL:

Măsura este complementară cu Măsura 5/4A Investiții non-productive în accesibilizarea și conservarea biodiversității în zone Natura 2000 și a peisajelor europene M6/6A Înființarea de activități non-agricole, cu Măsura M9/6B Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural

Sinergia cu alte măsuri din SDL

Măsura acționează sinergic cu măsurile:

M6/6A Înființarea de activități non-agricole

M 8/6B Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale

M9/6B Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural

Împreună cu acestea contribuie la realizarea priorității P 6. Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale

2. Valoarea adăugată a măsurii:

Sprrijinul acordat prin această măsură va contribui la promovarea și susținerea diversificării activităților în cadrul gospodăriilor agricole cu noi activități non-agricole, diversificarea microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și, implicit, obținerea de venituri alternative pentru populația din teritoriul GAL și reducerea gradului de dependență față de sectorul agricol.

Măsura contribuie la:

- stimularea activităților economice din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice non-agricole din teritoriul GAL;
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;

- crearea de noi locuri de muncă.
- realizarea unei dezvoltări bazate pe resursele endogene

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul nr. 807/2014

Legislație Națională

Ordonanță de Urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- Micro-întreprinderile și întreprinderile neagricole mici existente și nou-înființate (start-ups) din teritoriul GAL Mara-Gutâi, care fac dovada cofinanțării;
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole (autorizați cu statut minim pe PFA) care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități neagricole în teritoriul GAL Mara-Gutâi în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.
- Microîntreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente, cât și cele nou înființate (start-ups) trebuie să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în teritoriul GAL Mara-Gutâi, punctul/punctele de lucru pentru activitățile aferente investiției finanțate prin proiect trebuie să fie amplasate în teritoriul GAL Mara-Gutâi.

4.2. Beneficiari indirecți

Agenți economici, instituții publice, populația, beneficiari ai bunurilor și serviciilor obținute prin activitățile economice finanțate de această măsură

Consumatori din teritoriu și din regiune

Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

Turisti

5. Tip de sprijin

- Sprijinul se acordă prin rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor pentru efectuarea activităților vizate prin proiect, dotarea aferentă cu echipamente; utilaje noi
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;

Tipuri de operațiuni eligibile:

- Investiții în activități non-agricole productive;
- Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat, și a altor activități tradiționale și/sau cu specific local, neagricole

- Servicii pentru populația teritoriului GAL Mara - Gutâi
 - Investiții în: activități turistice, infrastructura de primire turistică, investiții în activități recreative, înființarea și amenajarea de trasee tematice
- Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul Măsurii 7, care va constitui Anexă la Ghidul solicitantului.

Acțiuni neeligibile:

- Achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- Achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- Construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale, etc.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul GAL Mara - Gutâi
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;

8. Criterii de selecție

- Proiecte care folosesc resurse locale
- Proiecte care contribuie la dezvoltarea turismului
- Proiecte care contribuie la dezvoltarea serviciilor în teritoriul GAL
- Mediu- proiectul vizează reducerea consumului de energie, proiectul valorifică energii regenerabile;
- Principiul adoptării de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare;
- Crearea de locuri de muncă;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în documentele emise de GAL și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect este de 97.800 euro.

În funcție de alocarea disponibilă pe Măsură, suma maximă va fi publicată în Apelul de selecție proiecte.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 90% din valoarea eligibilă a investiției, iar plafonul maxim al sprijinului nerambursabil este de 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali (100.000 euro în cazul transporturilor).

10. Indicatori de monitorizare

Număr de beneficiari sprijiniți

Număr de locuri de muncă create

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale

CODUL Măsurii - M8/6B

Tipul măsurii:

x INVESTIȚII

- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În baza analizei situației actuale a domeniului serviciilor sociale din teritoriu GAL Mara Gutai și în cadrul procesului de consultare între partenerii din teritoriu, precum și în baza analizei SWOT este evidențiată nevoia acută de dezvoltare a serviciilor și a infrastructurii sociale care, în momentul de față nu are capacitatea de a susține nevoile grupurilor vulnerabile din teritoriu.

La nivelul anului 2015, în teritoriul Mara-Gutâi funcționau 2 case de tip familial ce găzduiesc 15 copii și 46 de asistenți maternali care au în îngrijire 59 de copii. Pentru integrarea completă a acestora în societate este necesară demararea unor inițiative care să le asigure însușirea unor deprinderii de muncă, care să le asigure independența după ce ies din sistem.

Numărul persoanelor cu dizabilități (cu diferite grade de handicap) înregistrate la primăriile comunelor din teritoriu se ridică la 1250. Aceste persoane, necesită o atenție sporită atât din partea aparținătorilor, cât și din partea comunității în care trăiesc.

Îmbătrânirea populației și migrația tinerilor la muncă în străinătate (3923 persoane plecate în 2015) generează alte două categorii de grupuri vulnerabile - copii rămași acasă (231 înregistrați la primării în 2015) și vârstnici fără sprijin, care necesită măsuri specifice de suport din partea comunității în care trăiesc. Întâlnim un deficit major în ce privește:

- accesul copiilor la activități educaționale în afara curriculei școlare dar și a activităților recreative care să suplinească inegalitățile de șansă dintre copii de aceeași vârstă din teritoriu
- posibilitățile de îngrijire a vârstnicilor fără aparținători care să asigure egalitatea de șanse cu cei din categoria de vârstă similară

Serviciile sociale asigură sprijin suplimentar pentru incluziune și participare pentru persoanele care se confruntă cu bariere în viața lor cotidiană și contribuie la o dezvoltare semnificativă a comunităților și condițiilor de trai pentru cele mai excluse sau vulnerabile grupuri.

Pentru copii (cu vârste între 0 și 17 ani), obiectivul este de a se asigura oportunitatea de a-și dezvolta întregul potențial, indiferent de originea socială, prin dotarea lor cu abilitățile, cunoștințele și experiența necesare pentru a-și atinge pe deplin acest potențial individual ca și cursanți de succes, persoane cu încredere în sine și în forțele proprii, cetățeni responsabili și contribuabili la dezvoltarea societății.

Obiectivul pentru cei care au depășit vârsta activă este aceea ca vârstnicii să fie apreciați și respectați, să rămână independenți și să poată participa la toate aspectele vieții în calitate de cetățeni activi, precum și să se bucure de o calitate ridicată a vieții într-o comunitate sigură.

Prin această măsură se urmărește dezvoltarea serviciilor care sprijină egalitatea de șanse, dezvoltarea unei rețele de servicii sociale, sporirea ofertei și accesului la servicii sociale de specialitate cum ar fi intervenția rapidă, îngrijirea ambulatorie și la domiciliu, o gamă amplă de servicii de susținere a incluziunii/ participării sociale, servicii integrate - centre de zi, servicii de recreere, echipe mobile multidisciplinare și altele.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: OB 3. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- ✚ Îmbunătățirea mediului social
- ✚ Îmbunătățirea accesului la serviciile sociale și culturale (prin învățarea unor meserii, activități educative) pentru populația cu nevoi speciale: grupurile vulnerabile, marginalizate, defavorizate
- ✚ Crearea infrastructurii necesare activităților educative
- ✚ Crearea de locuri de muncă;
- ✚ Integritate socială, asigurarea egalității de șanse și evitarea segregării

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art.20 din Reg.(UE) nr.1305/2013

Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, aliniatul 1 litera d -Investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: DI 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT-uri prin activitățile sociale desfășurate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei, diminuarea migrației, în special a tinerilor. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul”, fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritate cu alte măsuri din SDL:

Măsura este complementară cu Măsura M9/6B Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura acționează sinergic cu măsura

M6/6A Înființarea de activități nonagricole

M7/6A Dezvoltarea micilor afaceri și turismului

M9/6B Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural

Împreună cu acestea contribuie la realizarea priorității P 6. Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

- stimularea inovării, la consolidarea vieții sociale și îmbunătățirea calității vieții în teritoriu

- la îmbunătățirea egalității de șanse pentru tineri, femei, vârstnici, persoane de etnie rromă, alte persoane defavorizate
- asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a grupurilor vulnerabile, marginalizate sau defavorizate
- dezvoltarea abilităților resurselor umane
- crearea de noi locuri de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Legislație UE

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare

Legislație Națională cu incidență în domeniile infrastructura socială, sărăcie și incluziune socială

Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Ong-uri care reprezintă interesele unor minorități/grupuri defavorizate, vulnerabile, cum ar fi rromi, tineri, copii, femei din teritoriul GAL
- Entități publice
- Solicitantul poate fi și o entitate din afara teritoriului GAL dar care va implementa proiectul pe teritoriul GAL Mara-Gutai.
- GAL-ul, în condițiile în care nici un alt solicitant nu-și manifestă interesul (cu aplicarea de măsuri de evitare a conflictului de interese)
- Parteneriate formate din autoritățile publice locale, ONG-uri, agenți economici privați întreprinderi sociale
- Intreprinderile sociale
- Unități de cult
- Persoanele fizice autorizate în condițiile legii;
- Agenți economici privați.

Solicitantul trebuie să fie acreditat ca furnizor de servicii sociale, conform legislației în vigoare din domeniul asistenței sociale sau să se angajeze că va obține această autorizare până la semnarea contractului de finanțare.

Beneficiari indirecți:

- Populația locală
- Grupuri vulnerabile (copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental, persoane vârstnice singure sau dependente, romi, persoane cu dizabilități, etc)
- Persoane care trăiesc în comunități marginalizate
- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

5. Tip de sprijin:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

-Investiții în crearea, îmbunătățirea/modernizarea, extinderea, dotarea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei pentru dezvoltarea serviciilor sociale, conform HG 867/2015;

-Dotarea centrelor multifuncționale pentru asigurarea serviciilor locale de bază (asistență socială, programe pentru copii și tineri, programe de integrare pentru rromi, programe de instruire, programe de educație preventive, programe pentru persoane cu dizabilități, etc.)

-Achiziția de autovehicule pt. transport specializat;

- Costuri legate de proiectare și consultanță

Acțiuni neeligibile:

-cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";

- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal

- creșe și infrastructuri de tip after school și centre rezidențiale cu cazare

-cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor, ong-urilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc).

7. Condiții de eligibilitate

✚ Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

✚ Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;

✚ Investiția să se realizeze în teritoriul GAL Mara - Gutâi;

✚ Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;

✚ Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;

✚ Solicitantul trebuie să fie acreditat ca furnizor de servicii sociale, conform legislației în vigoare din domeniul asistenței sociale, sau să se angajeze că va obține această autorizare până la semnarea contractului de finanțare;

✚ Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/ județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;

✚ Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General în vigoare;

8. Criterii de selecție

-Proiecte care folosesc resurse locale

-Proiecte care contribuie la dezvoltarea serviciilor în teritoriul GAL

-Mediu- proiectul vizează reducerea consumului de energie, proiectul valorifică energii regenerabile;

-Adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare;

-Crearea de locuri de muncă;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în documentele emise de GAL și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă nerambursabilă aferentă unui proiect va fi de maxim 110.000 Euro (sumă nerambursabilă).

În funcție de alocarea disponibilă pe Măsură, suma maximă va fi publicată în Apelul de selecție proiecte.

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 100% pentru investiții negeneratoare de venit

- 100% pentru investiții generatoare de venit cu utilitate publică

90% pentru investiții generatoare de venit pentru cheltuielile eligibile din proiect

10. Indicatori de monitorizare

Locuri de muncă create

Număr de beneficiari sprijinți

Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite

Cheltuieli publice totale (euro)

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural

CODUL Măsurii - Măsura 9 / 6B

Tipul măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura va contribui la renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea și extinderea serviciilor locale de bază destinate economiei și populației locale din teritoriu și la punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural, prin:

-îmbunătățirea și extinderea serviciilor locale de bază inclusiv a celor de agrement și culturale

-îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei)

-investiții de uz public în informarea turiștilor în infrastructura turistică la scară mică

-investiții în infrastructura educațională

-dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii societății civile

-păstrarea, menținerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural, acțiuni de sensibilizare asupra mediului

-achiziția de soft, brevete, mărci, dezvoltarea de softuri pentru toate domeniile aferente dezvoltării rurale (turism, administrație, educație, mediu, social, economic, cultural etc.)

Măsura vizează satisfacerea unor nevoi ale comunității locale identificate prin analiza diagnostic și analiza SWOT, dezvoltarea socio-economică a teritoriului, precum și crearea unor noi locuri de muncă.

Dezvoltarea socio-economică a teritoriului este indispensabil legată de existența unei infrastructuri dezvoltate, existența și accesibilitatea serviciilor de bază, inclusiv a celor de agrement, social, socio-medicale și culturale. Îmbunătățirea și dezvoltarea acestei infrastructuri este esențială pentru creșterea calității vieții în teritoriul rural vizat care contribuie la incluziunea socială a membrilor comunității.

În teritoriul GAL Mara-Gutâi, organizațiile societății civile contribuie la dezvoltarea activităților culturale, sociale, de sport și de tineret, completând activitatea autorităților locale. Sprijinirea acestora, creșterea responsabilității lor în rezolvarea problemelor locale și în dezvoltarea comunității rurale este foarte importantă în privința incluziunii sociale și a prevenirii depopulării zonelor rurale. Activitatea ONG-urilor locale poate fi îmbunătățită și susținută prin încubare în centre de resurse ale societății civile contribuind la dezvoltarea viabilă și sustenabilă în mediul rural.

Patrimoniul cultural și natural sunt componente de bază pe care este clădită dezvoltarea teritoriului GAL Mara-Gutai. Ca urmare, este esențială valorificarea durabilă ale acestora și demararea unor acțiuni de conservare pentru elemente patrimoniale purtătoare de identitate care devin vulnerabile sau amenințate cu dispariția. Patrimoniul cultural va fi păstrat prin promovarea utilizării de materiale, tehnici bazate pe tradiția și; Această măsură susține păstrarea și restaurarea patrimoniului cultural construit prin utilizarea de tehnici și materiale tradiționale. Pentru valorificarea durabilă a acestora se are în vedere explorarea potențialului lor pentru aplicațiile contemporane și o creștere a gradului de conștientizare în special în rândul tinerilor cu privire la valoarea patrimonială ale acestora (accesibilizare, interpretare, implicare în acțiuni).

Dezvoltarea infrastructurii turistice la scară mică prin această măsură, va contribui la dezvoltarea turismului soft cu caracteristicile sale de bază puternice: produs specific la nivel local, proprietate locală și forța de muncă, legăturile de afaceri locale, afinitățile social-culturale, impact negativ limitat asupra mediului.

Dezvoltarea tehnologiei informațiilor și comunicațiilor este importantă pentru teritoriul GAL Mara-Gutâi, în urma întâlnirilor din teritoriu există idei de proiecte identificate; acest obiectiv ajută la dezvoltare și la sistematizarea activităților, contribuind la sporirea accesibilității și calității TIC în teritoriul LEADER acoperit de GAL Mara-Gutâi.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- ✚ Îmbunătățirea și extinderea serviciilor locale de bază pentru populația din teritoriul GAL Mara-Gutâi;
- ✚ Creșterea numărului de localități renovate;
- ✚ Îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin amenajarea spațiilor publice locale (de ex. parcuri, terenuri de joc, piețe de valorificare a produselor locale, etc.);
- ✚ Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor prin utilizarea energiei regenerabile;
- ✚ Îmbunătățirea infrastructurii la scară mică;
- ✚ Consolidarea societății civile prin participarea activă în dezvoltarea comunității;
- ✚ Încurajarea utilizării durabile a patrimoniului cultural și natural;
- ✚ Creșterea numărului de obiective de patrimoniu sprijinite;
- ✚ Îmbunătățirea competențelor digitale și sporirea conținutului digital și a infrastructurii TIC;
- ✚ Creșterea gradului de informare a cetățenilor și turiștilor;
- ✚ Menținerea de locuri de muncă;
- ✚ Reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, secundar la 6C) Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare, protecția mediului

Va fi încurajată:

- îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor prin utilizarea energiei regenerabile și
- utilizarea durabilă a patrimoniului cultural și natural.

O infrastructură îmbunătățită permite afacerilor din teritoriul GAL să se dezvolte și încurajează spiritul antreprenorial și **inovator**. De asemenea, existența unei infrastructuri educaționale funcționale permite formarea de generații tinere bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să aducă inovații și dezvoltare în teritoriu.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

M5/4A Investiții nonproductive în zone Natura 2000

M6/6A Înființarea de activități nonagricole

M7/6A Dezvoltarea micilor afaceri și turismului

M8/6B Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

M6/6A Înființarea de activități nonagricole

M7/6A Dezvoltarea micilor afaceri și turismului

M8/6B Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale

2. Valoarea adăugată a măsurii:

La proiectarea investițiilor cu construcții se impune luarea în considerare a caracteristicilor arhitecturale. Se pune accent pe eficientizarea energetică a investițiilor prin utilizarea energiei regenerabile, acesta fiind unul dintre criteriile de selecție.

Sprrijinirea organizațiilor societății civile și înființarea centrelor de resurse ale societății civile reprezintă o abordare integrată prin care organizațiile societății civile pot induce dezvoltarea viabilă și sustenabilă a teritoriului și a comunității.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013

Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea de Guvern nr 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă):

Beneficiari direcți:

- ✚ Entități publice: autorități publice locale și asociațiile acestora (ADI-uri)
- ✚ ONG-uri, Așezăminte culturale și Unități de cult
- ✚ Parteneriate public-private
- ✚ Persoane juridice care dețin în proprietate sau administrează obiective de patrimoniu cultural sau natural de interes local și care aplică pentru protejarea patrimoniului cultural de interes local și/sau al patrimoniului natural

Beneficiari indirecți:

- ✚ populația locală, minorități, inclusiv minoritatea romă
- ✚ întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în teritoriu
- ✚ ONG-uri din teritoriu

5. Tip de sprijin:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Acțiuni eligibile:

- ✚ Înființarea, amenajarea și/sau extinderea spațiilor publice de agrement/recreere pentru populația din teritoriul GAL
- ✚ Înființarea, amenajarea și/sau extinderea spațiilor publice locale (de ex. parcuri, terenuri de joc, săli și terenuri de sport, etc.);
- ✚ Înființarea/dezvoltarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale (ex. piețe de valorificare a produselor locale, spații pentru organizarea de târguri, etc.);
- ✚ Dotarea serviciilor publice locale;
- ✚ Înființarea și/sau extinderea rețelei publice de iluminat;
- ✚ Înființarea și/sau extinderea sistemelor de supraveghere;
- ✚ Înființarea, modernizarea și/sau dotarea infrastructurii de agrement și turistic de uz public conform specificului local;
- ✚ Modernizarea, extinderea, renovarea clădirilor publice (ex. primării) și amenajări de parcări
- ✚ Investiții pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor prin utilizarea energiei regenerabile
- ✚ Investiții de renovare, modernizare și dotarea aferentă a așezămintelor culturale
- ✚ Restaurarea, consolidarea și conservarea patrimoniului construit la scară mică
- ✚ Acțiuni de inventar pentru siturile de patrimoniu cultural / naturale
- ✚ Achiziționare de echipamente pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural
- ✚ Conservarea patrimoniului imaterial cum ar fi muzică, folclor, etnologie
- ✚ Înființarea, dezvoltarea și dotarea infrastructurii centrelor de resurse ale societății civile
- ✚ Activități de informare și sensibilizare, de exemplu centre de vizitatori în ariile protejate, acțiuni de publicitate, interpretare și trasee tematice
- ✚ Achiziția de echipamente IT, de soft, brevete, marci, dezvoltarea de soft pentru toate domeniile aferente dezvoltării rurale (administrație, turism, educație, mediu, social, economic, cultural etc.)

Investiții în active necorporale:

- ✚ Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd o simplă achiziție.

Acțiuni neeligibile:

- ✚ Cumpărarea de teren și/sau de imobile
- ✚ Achiziționarea de bunuri second-hand (utilizate), cu excepția celor care au ca obiectiv obținerea caracterului tradițional autentic

7. Condiții de eligibilitate:

- ✚ Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- ✚ Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată;

- ✚ Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
- ✚ Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
- ✚ Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;
- ✚ Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General în vigoare;
- ✚ Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia; Investiția să se realizeze în teritoriul GAL Mara-Gutai;

8. Criterii de selecție:

- ✚ Proiecte realizate în parteneriat;
- ✚ Proiecte cu impact micro-regional;
- ✚ Proiecte care contribuie la conservarea obiectivelor de patrimoniu;
- ✚ Proiecte care contribuie la valorificarea produselor locale;
- ✚ Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;
- ✚ Mediu: proiectul păstrează și valorifică patrimoniul natural, proiectul vizează reducerea consumului de energie, proiectul valorifică energii regenerabile;
- ✚ Inovare: proiectul este o idee nouă în teritoriu

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Intensitatea sprijinului va fi de:

- ✚ 100% pentru investiții negeneratoare de venit
- ✚ 100% pentru investiții generatoare de venit cu utilitate publică
- ✚ 90% pentru investiții generatoare de venit pentru cheltuielile eligibile din proiect.

Valoarea maximă nerambursabilă aferentă unui proiect va fi de maxim 70.000 Euro.

În funcție de alocarea disponibilă pe Măsură, suma maximă va fi publicată în Apelul de selecție proiecte.

10. Indicatori de monitorizare

Număr de localități sprijinite

Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite

Populație netă care beneficiază de servicii TIC

Cheltuieli publice totale

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Prin prioritățile, obiectivele și măsurile stabilite, Strategia de dezvoltare locală a GAL Mara-Gutai asigură corespondența cu alte politici naționale, regionale și locale.

Primul nivel de corespondență analizat este cel local, fiind identificate corelații între obiectivele strategiei GAL Mara-Gutai cu strategiile celor 14 Unități Administrative Teritoriale din teritoriul acoperit de către GAL, majoritatea dintre aceste strategii fiind concepute pentru a putea susține accesarea unor măsuri PNDR 2014-2020, de dezvoltare a infrastructurii, precum și a unor oportunități de finanțare la nivel național și de a oferi un cadru necesar dezvoltării locale.

Obiectivele generale ale strategiilor de dezvoltare ale celor 14 UAT-uri urmăresc: Dezvoltarea durabilă a comunelor prin diversificare economică, ocupațională; Diversificarea unui sector agricol performant și diversificat; Îmbunătățirea calității mediului și a spațiului rural; Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii publice rurale;

Dezvoltarea și diversificarea serviciilor publice; Valorificarea potențialului turistic și cultural; Dezvoltarea parteneriatului public-privat

Obiectivele de dezvoltare a teritoriului Mara-Gutâi stabilite în cadrul Strategiei de Dezvoltare locală sunt:

I. Dezvoltarea socio-economică a teritoriului prin valorificarea responsabilă a resurselor și potențialului local, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor, valorificarea patrimoniului natural și cultural pentru creșterea calității vieții populației în teritoriu

II. Creșterea viabilității exploatațiilor agricole și a competitivității produselor realizate și integrarea acestora pe piață prin încurajarea inovării și cooperării

Ele se regăsesc în majoritatea strategiilor, ținându-se cont de similitudinea problemelor cu care se confruntă, amplasarea teritoriului și vecinătatea comunităților reprezentate de localitățile reunite în cadrul GAL Mara-Gutâi.

Cel de-al doilea nivel de corespondență analizat este la nivel județean, remarcându-se corelații cu “Strategia de dezvoltare durabilă a județului Maramureș pentru perioada 2014-2020”, din care fac parte cele 14 comunități incluse în teritoriul GAL Mara-Gutâi.

Obiectivele strategice și prioritățile Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Maramureș 2014-2020, cu care sunt complementare strategia teritoriului GAL Mara-Gutâi sunt:

OS 1 Creșterea conectivității și atractivității județului Maramureș pentru investitori care să realizeze activități inovative și cu valoare adăugată ridicată pentru turiști; P1.2 Creșterea oportunităților de ocupare de la nivelul județului Maramureș în vederea utilizării eficiente a resurselor existente și reducerea migrației forței de muncă; P1.3 Valorificarea și promovarea resurselor naturale și culturale diversificate ale județului Maramureș în vederea creșterii numărului de turiști și a duratei sejurului; P1.4 Creșterea gradului de valorificare a resurselor materiale și energetice ale județului

OS 2 Creșterea atractivității județului Maramureș pentru locuitori și asigurarea unei dezvoltări integrate și echilibrate a teritoriului; P 2.1 Îmbunătățirea calității vieții tuturor locuitorilor județului prin susținerea poliilor de dezvoltare urbană și rurală să ofere servicii publice de calitate

OS 3. Asigurarea bunei guvernante și întărirea relațiilor de cooperare teritorială ale județului Maramureș; P 3.1 Îmbunătățirea capacității administrative a APL-urilor din județ în vederea asigurării unei dezvoltări integrate a județului

OS 4 . Asigurarea unui management adecvat al resurselor naturale și a riscurilor natural și antropice în județul Maramureș; P 4.1 Protejarea biodiversității și păstrarea diversității fondului forestier, cinegetic și piscicol al județului unicității acestora

Cel de-al treilea nivel de corespondență analizat este la nivel regional, GAL Mara-Gutâi fiind localizat în Regiunea de dezvoltare Nord-Vest.

Planul de Dezvoltare al Regiunii Nord-Vest 2014-2020 este elaborat la nivelul Agenției de Dezvoltare Regională Nord-Vest pentru perioada 2014-2020, având ca obiectiv general „Creșterea economiei regionale prin dezvoltarea multidimensională și integrată pentru diminuarea disparităților intra- și inter- regionale și creșterea standardului de viață regional”. În cadrul acestui plan de dezvoltare au fost stabilite patru priorități :

P 1 Creșterea competitivității economice a regiunii și stimularea cercetării și inovării

P2 Creșterea accesibilității regiunii, a mobilității locuitorilor, mărfurilor și a informațiilor

P3 Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune

P4 Protecția mediului natural și antropic, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante.

Ultimul nivel de corespondență analizat este la nivel național. Au fost identificate corelații cu obiectivele ”Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României, Orizonturi 2020-2030” .

1.1 Schimbările climatice și energia curată-*Orizont 2020*. **Obiectiv național:** Asigurarea funcționării eficiente și în condiții de siguranță a sistemului energetic național, atingerea nivelului mediu actual al UE în privința intensității și eficienței energetice; îndeplinirea

obligațiilor asumate de România în cadrul pachetului legislativ „Schimbări climatice și energie din surse regenerabile” și la nivel internațional în urma adoptării unui nou acord global în domeniu; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile.

1.3 Producție și consum durabile-Orizont 2020. Obiectiv național: Decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției.

1.4 Conservarea și gestionarea resurselor naturale-Orizont 2020. Obiectiv național: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor UE la parametrii principali privind gestionarea responsabilă a resurselor naturale.

1.6 Incluziunea socială, demografia și migrația-Orizont 2020. Obiectiv național: Promovarea consecventă, în noul cadru legislativ și instituțional, a normelor și standardelor UE cu privire la incluziunea socială, egalitatea de șanse și sprijinirea activă a grupurilor defavorizate; punerea în aplicare, pe etape, a Strategiei Naționale pe termen lung privind populația și fenomenele migrației.

Strategia GAL Mara-Gutâi este integrată în Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014 - 2020 (PNDR), obiectivele de dezvoltare a teritoriului și măsurile stabilite contribuie la îndeplinirea obiectivelor, priorităților Uniunii Europene în dezvoltarea rurală selectate pentru PNDR și la domeniile de intervenție ale acestora (informații detaliate în capitolul IV. al acestei strategii)

De asemenea, se remarcă corelații cu următoarele documente strategice la nivel național și regional:

1. SIDRU: Strategia Integrată de Dezvoltare a Resurselor Umane din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți 2009-2020

Obiectivele strategice: Valorificarea pe piața muncii a competențelor și potențialului fiecărui individ/grup cu risc de excluziune social și Asigurare unor sisteme educaționale și de formare inițială de calitate și pentru copii și tineri

2. Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014 - 2020:

3. Master Planul pentru turismul național al României 2007-2026

4. Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030 având următoarele direcții: A.Creșterea competitivității sectorului agroalimentar; B.Asigurarea managementului durabil al resurselor naturale; C.Îmbunătățirea standardelor de viață în zonele rurale; D. Stimularea unei agriculturi bazate pe cunoaștere și flexibilizarea administrației agricole

5. Strategia Sectorială în Domeniul Culturii și Patrimoniului Național pentru perioada 2014-2020, având direcții precum :

-Inițierea și derularea unor proiecte de dezvoltare durabilă, în care să fie incluse meșteșugurile tradiționale, precum și alte elemente din patrimoniul cultural imaterial

-Dezvoltarea de proiecte pilot de incubatoare de afaceri pentru meșteșugarii /artizanii din comunitățile purtătoare de elemente de patrimoniul cultural imaterial; Inventarierea produselor și serviciilor tradiționale care pot beneficia de marca produs tradițional, aplicabilă național și european.

-Dezvoltarea unor programe integrate de gestiune și utilizare a monumentelor istorice de natură să genereze bunăstare și dezvoltare economică, inclusiv prin promovarea includerii acestora în circuitul turistic

-Susținerea cu prioritate la nivel central a reabilitării monumentelor de patrimoniu de categoria A , iar a monumentelor de categoria B de către autoritățile locale.

6. Strategia de dezvoltare a destinației de ecoturism Mara-Cosău-Creasta Cocosului.

Strategia GAL Mara-Gutâi contribuie la re poziționarea zonei pe piața turistică dintr-o destinație preponderent culturală, într-o zonă cu oferte integrate de experiențe în natură combinate cu descoperirea culturii locale

Nr. crt	Nivelul teritorial al GAL-ului Mara-Gutâi	Nivel județean	Nivel regional
	Măsuri ale Strategiei de	Strategia de dezvoltare durabilă a județului	Planul de dezvoltare al regiunii Nord- Vest

	dezvoltare a Gal-ului	Maramureș 2014-2020	
1	M1. Dezvoltarea exploatațiilor agricole din teritoriul Gal Mara-Gutâi	M1.2.3 Încurajarea antreprenoriatului, sprijinirea asociațiilor de producători (produse agroalimentare ecologice, produse tradiționale atestate) și atragerea investitorilor în sectoarele cu potențial de dezvoltare	Prioritate de investiție 1.1 Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor și a microîntreprinderilor și creșterea gradului de internaționalizare ale acestora Prioritate de investiție 1.3 Dezvoltarea și încurajarea antreprenoriatului
2	M2. Procesarea și marketingul produselor agricole	M1.2.1 Dezvoltarea infrastructurilor suport pentru mediul de afaceri și a celor de cercetare-dezvoltare-inovare M1.2.3	
3	M3. Cooperare pentru lanțuri scurte și piețe locale	M1.2.3	
4	M4. Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative	M1.2.2 Sprijinirea formării de clustere în sectoarele unde au fost identificate aglomerări	
5	M5. Investiții non-productive în accesibilizarea și conservarea biodiversității în zone Natura 2000 și a peisajelor europene	M4.1.1 Conservarea biodiversității și a habitatelor din județ.	Prioritate de investiție 4.3 Protejarea biodiversității și a resurselor naturale (apă, aer, sol)
6	M6. Înființarea de activități non-agricole	M1.2.1 Dezvoltarea infrastructurilor suport pentru mediul de afaceri și a celor de cercetare-dezvoltare-inovare	PI 1.1 Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor și a microîntreprinderilor și creșterea gradului de internaționalizare ale acestora PI 1.3 Dezvoltarea și încurajarea antreprenoriatului
7	M7. Dezvoltarea micilor afaceri și a turismului	M1.3.1. Dezvoltarea susținută și sustenabilă a formelor de turism cu potențial ridicat la nivel județean M1.3.2 Creșterea ofertei pentru tursimul cultural prin conservarea corespunzătoare și valorificarea patrimoniului construit și dezvoltarea infrastructurii culturale M1.3.3 Dezvoltarea infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber	PI 1.4 Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic
8	M8. Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale	M 2.1.3 Asigurarea accesului la infrastructură și servicii sociale de calitate (incluziune socială și combaterea sărăciei M 2.1.6 Sprijinirea intervențiilor integrate la nivelul comunităților defavorizate, inclusive pentru asigurarea incluziunii sociale	PI 3.3 Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei în zonele urbane și rurale
9	M9. Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul Gal Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural	M 2.1.2 Asigurarea accesului la infrastructură și servicii educaționale și de formare profesională de calitate pentru toți locuitorii județului M 2.1.5 Creșterea eficienței energetice a fondului construit M 3.1.2 Implementarea de soluții inovatoare la nivelul administrațiilor publice din județ	PI 2.2 Îmbunătățirea accesului la infrastructura TIC și creșterea atractivității utilizării rețelilor de către mediul privat și public PI 3.1 Investiții în educație, servicii sociale și de sănătate și în îmbunătățirea calității serviciilor din aceste domenii PI 4.1 Promovarea eficienței energetice în sectorul public și privat PI 4.6 Dezvoltarea sustenabilă a patrimoniului cultural și construit

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune

Plan general de acțiune pentru implementarea SDL:

Animarea teritoriului: va cuprinde acțiuni de comunicare, informare și promovare a Strategiei de Dezvoltare Locală și a acțiunii GAL, acțiuni pentru facilitarea schimbului între părțile interesate, sprijinirea solicitanților în vederea pregătirii cererilor de finanțare.

GAL-ul va utiliza diferite mijloace pentru a informa comunitatea locală cu privire la posibilitățile de finanțare existente pentru proiecte: evenimente publice, grupuri de lucru, întâlniri, mass media locală, pliante și/sau publicații proprii, site-ul GAL, prin intermediul partenerilor.

Responsabilii pentru implementarea activităților de animare: Personal angajat/parteneri/servicii externalizate dacă este cazul.

Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție proiecte: lansate în baza unui Calendar estimativ aprobat de Consiliul Director, afișat minim la sediul și pe site-ul GAL. În cadrul acestei activități, personalul GAL va elabora setul de documente aferente fiecărui apel de selecție proiecte. Se va asigura publicitatea apelului în teritoriu prin intermediul mass-media, afișe la fiecare primărie, publicare pe site-ul GAL, afișare la sediul GAL, eventual OJFIR Maramureș.

Măsura de infrastructură socială va fi lansată cu prioritate.

Responsabilii pentru implementarea activităților: personal angajat/Consiliul Director/servicii externalizate dacă este cazul.

Analiza, evaluarea și selecția proiectelor depuse la GAL:

În timpul sesiunii de depunere a proiectelor, angajații GAL, care au atribuții în fișa postului, verifică conformitatea proiectului, iar pentru proiectele declarate conforme se va verifica respectarea criteriilor de eligibilitate și a criteriilor de selecție în conformitate cu cerințele impuse de fișa măsurii și de ghidul solicitantului.

Selecția proiectelor va fi realizată de către Comitetul de selecție al proiectelor, care vor întocmi Raportul de selecție. Comitetul de selecție va respecta prevederile Regulamentului de evaluare și selecție.

Responsabilii pentru implementarea activităților: Personal angajat/servicii externalizate/Comitetul de Selecție proiecte.

Notificarea solicitanților cu privire la rezultatul evaluării și selecției și Depunerea proiectelor la AFIR pentru evaluare și finanțare:

După finalizarea evaluării și selecției și în baza Raportul de selecție, solicitanții vor fiificați cu privire la rezultatul evaluării și selecției proiectului lor depus la GAL. După publicarea Raportul final de selecție și expirarea perioadei de contestații, proiectele selectate vor fi depuse la AFIR pentru evaluare și obținerea finanțării.

Responsabilii pentru implementarea activităților: personal angajat

Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar):

Pe parcursul implementării proiectelor selectate în cadrul SDL GAL Mara-Gutâi, cererile de plată ale beneficiarilor vor fi depuse la GAL și vor fi evaluate din punct de vedere al conformității, cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar.

Responsabilii pentru implementarea activităților: personal angajat/servicii externalizate

Monitorizarea proiectelor contractate:

Proiectele selectate de GAL care au obținut finanțare vor fi monitorizate în permanență.

Responsabilii pentru implementarea activităților: personal angajat/ servicii externalizate.

Evaluarea și Monitorizarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală:

Prin monitorizare și evaluare se efectuează analiza și controlul respectării obiectivelor și termenelor prevăzute.

Responsabilii pentru implementarea activităților: personal angajat/parteneri/ Consiliul Director/servicii externalizate.

Întocmirea cererilor de plată, auditare financiară și întocmirea dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare:

Pe parcursul desfășurării proiectului de funcționare și animare pentru implementarea SDL, vor fi întocmite dosarele de achiziții și cererile de plată, vor fi auditate cheltuielile de funcționare și animare.

Responsabilii pentru implementarea activităților: personal angajat/Consiliul Director/servicii externalizate.

Instruirea și/sau dezvoltarea competențelor angajaților GAL și/sau instruirea liderilor locali din teritoriul GAL privind implementarea SDL:

În funcție de nevoie, pe parcursul implementării SDL vor fi prevăzute activități pentru instruirea și/sau dezvoltarea competențelor angajaților GAL și pentru instruirea liderilor locali din teritoriul GAL.

Responsabilii pentru implementarea activităților: servicii externalizate

Acțiuni specifice domeniilor financiar, contabilitate, cenzorat, resurse umane, juridic, arhivare, etc.

Pe parcursul desfășurării proiectului de funcționare și animare pentru implementarea SDL, în funcție de nevoie, vor fi desfășurate acțiuni ce țin de domeniile financiar, contabilitate, cenzorat, resurse umane, juridic, arhivare, etc.

Responsabilii pentru implementarea activităților: personal angajat/servicii externalizate

Mai jos prezentăm **Calendarul estimativ de activități**, acesta va fi adaptat și ajustat pe perioada de implementare:

Anul	1		2		3		4		5		6		7		8
Semestrul	1 2016	2 2017	3 2017	4 2018	5 2018	6 2019	7 2019	8 2020	9 2020	10 2021	11 2021	12 2022	13 2022	14 2023	15 2023
Animarea teritoriului															
Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție - Măsura de infrastructură socială															
Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție proiecte															
Analiza, evaluarea și selecția proiectelor depuse la GAL															
Notificarea solicitanților și Depunerea proiectelor la AFIR pentru evaluare și finanțare															
Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar)															
Monitorizarea proiectelor contractate															
Evaluarea și Monitorizarea implementării SDL															
Întocmirea															

cererilor de plată, auditare financiară și întocmirea dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare																			
Instruirea și/sau dezvoltarea competențelor angajaților GAL și/sau instruirea liderilor locali din teritoriul GAL privind implementarea SDL																			
Acțiuni specifice domeniilor financiar, contabilitate, cenzorat, resurse umane, juridic, arhivare, etc.																			

Resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse: bugetul alocat costurilor de funcționare GAL (conform Planului financiar-anexa la SDL) și resursele externe din cotizații ale membrilor, donații, sponsorizări, etc.

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Elaborarea pas cu pas a Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Mara-Gutâi a contribuit la colaborarea între parteneri publici, privați, societate civilă, experți în domeniul agriculturii, turismului și patrimoniului, precum și persoane fizice participante-potențiali beneficiari ai proiectelor.

Activitățile realizate pentru elaborarea Strategiei au fost grupate pe două categorii:

A. Activități de animare, informare, consultare, organizare grupuri de lucru, întâlniri cu partenerii

Aceste activități au fost organizate și realizate de către angajatul solicitantului pe post de animator, Borlean Ioan, asistat de experții angajați pentru elaborarea SDL.

A fost lansat un Comunicat de presă, care a apărut la Radio Cluj România, pe site-ul TV Sighet și maramedia.ro. Televiziunea locală TV Sighet, care acoperă teritoriul GAL a fost prezentă la două acțiuni de animare și a transmis informații prin știri și reportaje. Aceleași informații au fost postate și pe site-ul GAL. Au fost distribuite în total 296 de pliante și 40 de afișe.

Activitatea A1: Acțiuni de animare. Întâlniri publice:

Au fost realizate 14 întâlniri publice, câte o activitate la nivelul fiecărei UAT din cadrul teritoriului parteneriatului Grupului de Acțiune Locală Mara-Gutâi, respectiv în localitățile: Bocicioiu Mare, în 26.01.2016, Budești în 28.01.2016, Bârsana în 27.01.2016, Călinești în 21.01.2016, Câmpulung la Tisa în 20.01.2016, Desești în 19.01.2016, Giulești în 19.01.2016, Ocna Șugatag în 21.01.2016, Oncești în 27.01.2016, Remeți în 02.02.2016, Sarasău în 20.01.2016, Săpânța în 02.02.2016, Vadu Izei în 09.02.2016, Orașul Căvnic în 01.02.2016.

Întâlnirile au avut loc la sediul primăriilor din teritoriul GAL. Au participat în total 245 persoane, reprezentanți ai sectorului public, persoane fizice care intenționează să depună proiecte, privați, reprezentanți ai unor ONG-uri și reprezentanți ale unor unități de cult. Întâlnirile publice au fost precedate de activități pregătitoare, prin lansare de invitații, comunicat de presă on-line, pregătire spațiu și logistică, postarea de afișe, câte 2 pentru fiecare acțiune, atragerea de participanți din grupurile țintă.

În cadrul acestor întâlniri s-au avut în vedere următoarele aspecte: asigurarea unei vizibilități crescute a proiectului în comunitățile locale; prezentarea de informații despre parteneriat; consultarea actorilor locali în ceea ce privește nevoile existente, perspectivele și prioritățile de dezvoltare locală; identificarea de potențiale proiecte ce se doresc a fi implementate în comunități pentru dezvoltarea spațiului rural din zona Mara-Gutâi; identificarea de obiective operaționale și de priorități; distribuire de materiale (pliante) și postarea de afișe; selectarea participanților pentru grupurile de lucru tematice. În etapa de animare și la selecția persoanelor reprezentative pentru grupurile de lucru a fost asigurată respectarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și cu prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

Activitatea A2: Întâlniri grupuri de lucru tematice:

Au fost organizate 3 întâlniri de tip workshop tematic, pe grupuri de lucru.

Grup de lucru nr. 1 - Patrimoniu și Turism, în 09.02.2016, la sediul primăriei comunei Vadu Izei, la care au participat 33 de persoane

Grup de lucru nr. 2 - Agricultură/Economie rurală/ Produse locale, în 12.02.2016, la Pensiunea Popasul din Deal, Ocna Șugatag, la care au participat 28 de persoane

Grup de lucru nr. 3 - Infrastructură mică/centru, în 16.02.2016, la sediul primăriei comunei Sarasău, la care au participat 15 persoane

În cadrul grupurilor de lucru tematice s-au avut în vedere următoarele aspecte: analiza punctelor forte și a punctelor slabe în cadrul domeniului corespunzător grupului de lucru; identificarea colectivă a nevoilor în domeniu, în mod participativ; identificarea obiectivelor și priorităților în domeniu; identificarea acțiunilor și a unor potențiale proiecte care să contribuie la îmbunătățirea situației existente și la eliminarea nevoilor identificate.

Activitatea A3 : Activitate de consultare, informare, întâlnire cu partenerii:

A fost convocată prima întâlnire cu partenerii la nivelul teritoriului, în 25.02.2016, la Căminul Cultural din comuna Oncești, pentru informare, consultare și stabilirea principalelor priorități pentru dezvoltarea teritoriului.

În cadrul acestei întâlniri s-au avut în vedere următoarele aspecte: prezentarea ideilor de proiecte identificate în cadrul întâlnirilor publice și a celor 3 grupuri de lucru tematice; gruparea proiectelor pe categorii; informare; stabilirea și ierarhizarea priorităților de dezvoltare, stabilirea obiectivelor operaționale; definirea planului de acțiune privind implementarea SDL.

Activitatea A4 : Seminar pentru consens SDL, întâlnire cu partenerii:

A doua întâlnire cu partenerii GAL-ului a avut loc în comuna Budești, în data de 22.03.2016, ocazie cu care au avut loc consultări privind măsurile în cadrul priorităților, stabilirea alocărilor financiare aferente măsurilor, definitivarea planului de acțiune privind implementarea SDL, alegerea Comitetului de selecție proiecte, organigrama.

Activitatea A5 : Întâlnire cu partenerii pentru validarea SDL:

S-a organizat ultima întâlnire cu partenerii GAL-ului, în comuna Ocna Șugatag, la Pensiunea Popasul din Deal, în data de 29.03.2016, pentru validarea finală a SDL de către parteneri și organizarea în vederea depunerii SDL.

B. Activități de Elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală:

Aceste activități au fost organizate și realizate de către 3 experți angajați cu contract individual de muncă pe postul de expert implicat în elaborarea SDL: Covrig Denisia-Maria, Vana Valeriu-Mircea și Grigor Daniela-Mărioara și de un consultant externalizat cu care s-a încheiat contract de servicii pentru elaborarea SDL.

Elaborarea SDL a constat în realizarea următoarelor activități:

Activitatea B1: Colectare de date: Aplicarea de chestionare la primării, consultări desfășurate în plan local de către echipa de proiect (angajații și consultantul), cercetare date INS și alte surse, întâlniri ad-hoc cu membrii comunității. Au fost realizate două studii: Studiu asupra zonei nr. 1- *Analiza-diagnostic socio-economic*, Studiu asupra zonei nr. 2 - *Măsurile transversale în domeniul mediului și al inovării în mediul rural*, de către consultantul externalizat cu care s-a încheiat contract de servicii pentru asistență în elaborarea SDL

Activitatea B2: Analiza SWOT a fost utilizată ca instrument de ghidare pentru formularea strategiei și stabilirea direcțiilor prioritare de dezvoltare. Ea înglobează informațiile obținute în cadrul analizei diagnostic precum și informații colectate în cadrul grupurilor de lucru tematice organizate în teritoriu

Activitatea B3: Stabilirea priorităților și a obiectivelor. Această activitate a constat în stabilirea priorităților de dezvoltare și a obiectivelor operaționale și încadrarea în prioritățile și domeniile de intervenție corespunzătoare, conform Regulamentului European nr. 1305/2013.

Activitatea B4: Stabilirea măsurilor și a planului financiar. Această activitate a constat în stabilirea măsurilor în cadrul priorităților, detalierea strategiei în proiecte concrete și dezvoltarea planului de finanțare.

Activitățile enumerate la punctul B au fost completate cu elaborarea tuturor capitolelor cerute pentru conținutul SDL conform Ghidului Solicitantului pentru selecția SDL.

Anexa 6 la SDL - Documente justificative privind animarea

Capitolul IX: Organizarea viitorului GAL-Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

Parteneriatul GAL Mara-Gutâi este unul reprezentativ, membrii săi reprezintă în principal interesele directe ale organizației lor. Contribuția lor va fi importantă pe tot parcursul implementării SDL, principalele responsabilități din partea acestora pot include: monitorizarea strategiei, promovarea proiectului, angajarea comunității, supravegherea gestionării și progresului, relaționarea, asigurarea legăturilor și susținerea activității personalului angajat. Acestea vor putea fi realizate, de exemplu, prin implicarea în animarea teritoriului, prin participarea la Adunările generale, la selecția proiectelor prin membrii Comitetului de selecție și a Comisiei de Contestații, prin deciziile/hotărârile de Consiliu Director, etc.

Pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală, Parteneriatul Grupul de Acțiune Locală Mara-Gutâi va fi înregistrat juridic ca Asociația Grupul de Acțiune Locală Mara-Gutâi, în baza OG 26/2000 cu privire la asociații și fundații.

La nivelul GAL va funcționa următoarea structură organizatorică:

1) **Adunarea Generală**-organul de conducere, alcătuit din totalitatea membrilor, competentă pentru aprobarea strategiei și a obiectivelor generale ale GAL; Aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și a bilanțului contabil; Alegerea și revocarea membrilor comitetului de selecție; Alegerea și revocarea cenzorului, etc.

2) **Consiliul Director**-ales de partenerii GAL, format din membri ai parteneriatului; competențe: executarea bugetului de venituri și cheltuieli, bilanțul contabil, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli și proiectele asociației; încheie acte juridice în numele și pe seama asociației; aprobă organigrama și politica de personal ale asociației; evaluarea periodică a progreselor înregistrate pentru realizarea obiectivelor specifice ale strategiei, pe baza documentelor primite de la personalul administrativ; examinarea rezultatelor implementării fiecărei măsuri și monitorizarea calității implementării strategiei; analizarea și aprobarea propunerilor de ajustare/ modificare a Strategiei, etc.

3) **Cenzorul**- pentru activitatea de control, în competența acestuia intră: verificarea modului în care este administrat patrimoniul asociației, precum și evidențele financiar contabile ale acesteia, etc.

În Statutul Asociației vor fi detaliate atribuțiile Adunării Generale, ale Consiliului Director și ale Cenzorului.

4) **Comitetul de selecție a proiectelor**-alcătuit din 7 persoane (reprezentanți ai autorităților și organizațiilor care fac parte din parteneriat). În Regulamentul de evaluare și selecție a proiectelor vor fi detaliate sarcinile Comitetului de Selecție.

5) **Comisia de Contestații**-alcătuită din 5 persoane, altele decât membrii Comitetului de selecție a proiectelor. În Regulamentul de evaluare și selecție a proiectelor vor fi detaliate sarcinile Comisiei de Contestații.

6) **Compartiment administrativ-Personal angajat-5 persoane: în baza unor contracte individuale de muncă/minim 4 ore:** Manager; Responsabil financiar; Evaluator proiecte; Expert pentru evaluare, monitorizare și control; Animator.

Angajarea personalului se va efectua cu respectarea Codului Muncii, precum și a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese.

Sarcinile de evaluare proiecte și evaluare cereri de plată beneficiari vor fi împărțite între angajați pentru a asigura evaluarea pe principiul „4 ochi”.

Management-ul Strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului acoperit de Grupul de Acțiune Locală Mara-Gutâi se va realiza într-o succesiune de etape, o parte componentă a lor fiind monitorizarea implementării și evaluarea rezultatelor. Echipa de implementare a SDL GAL Mara-Gutâi va asigura un management eficient al proiectului, activitățile proiectului în conformitate cu calendarul prevăzut în contract, realizarea indicatorilor prevăzuți.

Echipa de implementare a SDL va avea următoarea componență:

1) **Manager** pentru planificarea și conducerea activităților proiectului, managementul timpului, managementul financiar, monitorizarea și evaluarea proiectului și a atingerii rezultatelor;

2) **Responsabil financiar** pentru coordonarea activităților necesare pentru o bună desfășurare a serviciului financiar, monitorizare, verificare cereri de plată ale beneficiarilor;

3) **Evaluator proiecte** pentru verificarea proiectelor, implementarea Strategiei de Dezvoltare a GAL;

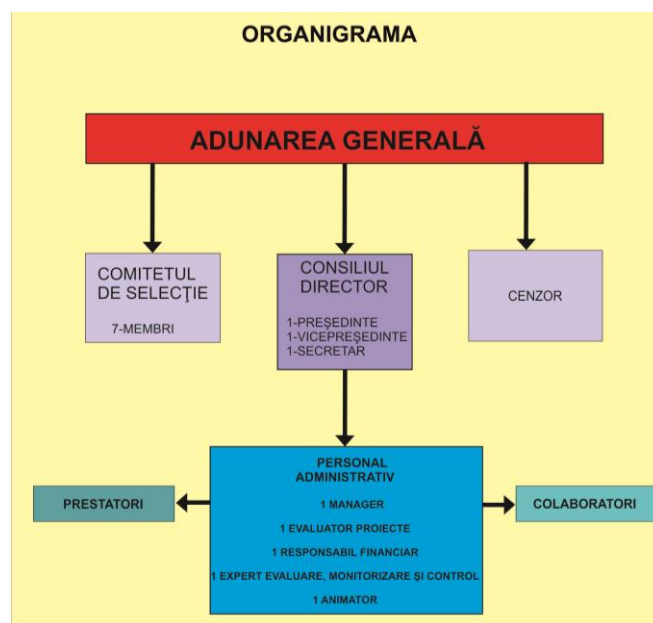
4) **Expert pentru evaluare, monitorizare și control** pentru verificarea proiectelor depuse la GAL din punct de vedere al conformității, eligibilității și a criteriilor de selecție, monitorizare și evaluare SDL;

5) **Animator** pentru comunicare, informare și promovare, animarea teritoriului, operațiuni de secretariat și administrative;

6) **Consultanți externi**, sprijin pentru toate activitățile cuprinse în organizarea acțiunilor de instruire, animare, evaluarea proiectelor, a cererilor de plată și monitorizarea proiectelor, atât pentru beneficiari, cât și pentru personalul din compartimentul

administrativ, activități specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc., dacă este cazul.

Organigrama:

Pe lângă sarcina principală de implementare a strategiei, GAL preia funcțiile administrative principale și va desfășura minim următoarele activități:

- a) informare-comunicare, animarea teritoriului, prin acțiuni de promovare, evenimente de informare, întâlniri, seminarii, grupuri de lucru, adunări ad-hoc, afișe, publicații, acces la baze de date, elaborare și diseminare de materiale, mass-media etc.
- b) consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;
- c) pregătirea și publicarea apelurilor de selecție proiecte, în conformitate cu SDL; pentru selecția proiectelor va fi concepută o procedură de selecție nediscriminatorie și transparentă și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă; la selecția operațiunilor se va asigura coerența cu strategia de dezvoltare locală;
- d) sprijinirea solicitanților de proiecte;
- e) analiza, evaluarea și selecția proiectelor, pentru asigurarea coerenței cu Strategia de dezvoltare locală, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și ținutelor strategiei; proiectele depuse la GAL vor fi evaluate și selectate, după care vor fi depuse la AFIR pentru verificare și finanțare;
- f) verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate;
- g) monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei și a proiectelor contractate;
- h) întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare;
- i) activități specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc.

În Regulamentul de Organizare și Funcționare se vor regăsi cel puțin activitățile și sarcinile GAL prevăzute în art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, precum și activitățile prevăzute în planul de acțiune.

GAL-ul este responsabil de elaborarea și implementarea Strategiei de Dezvoltare locală, precum și de selectarea proiectelor care sunt conforme cu obiectivele formulate în aceasta. Pentru a realiza activitățile prevăzute pentru atingerea obiectivelor din Strategia de dezvoltare, GAL va stabili criteriile de selecție pentru fiecare tip de proiecte (stabilite în Fișele măsurilor), care respectă prioritățile specifice ale GAL-ului nostru. Selecția proiectelor va fi realizată de către Comitetul de selecție format din membrii GAL, conform procedurii de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese.

Procesul de selecție a proiectelor:

- ✚ GAL lansează apelul de selecție a proiectelor, folosind mijloacele de publicitate;
- ✚ Solicitantul depune proiectul la GAL;
- ✚ GAL efectuează verificarea conformității proiectului și respectarea criteriilor de eligibilitate, precum și fișa de verificare a criteriilor de selecție;
- ✚ Comitetul de selecție face selecția proiectelor;
- ✚ Solicitanții sunt notificați de către GAL referitor la rezultatul evaluării și selecției ;
- ✚ Proiectele selectate de către GAL sunt depuse la OJFIR/CRFIR.

Monitorizarea și evaluarea vor asigura implementarea efectivă și la timp a proiectelor, management-ul finanțării publice, inclusiv administrarea adecvată a resurselor proiectului, monitorizarea efectivă, respectiv evaluarea activităților și rezultatelor acestuia.

Prin monitorizare și evaluare se efectuează analiza și controlul respectării obiectivelor și termenelor prevăzute, respectiv:

- ✚ compararea rezultatelor obținute cu rezultatele prevăzute;
- ✚ analiza stadiului de realizare a obiectivelor;
- ✚ analiza eficacității utilizării resurselor.

Monitorizarea este o unealtă de management care ajută la urmărirea și înțelegerea progresului făcut în realizarea activităților proiectului. Ea se concentrează asupra analizei performanțelor pe termen scurt, comparate cu ceea ce s-a planificat.

Monitorizarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală **urmărește:**

- ✚ colectarea sistematică și structurarea anuală a datelor cu privire la activitățile desfășurate în GAL;
- ✚ realizarea adecvată și la timp a activităților incluse în SDL a GAL Mara-Gutâi-suportul acordat subiecților Strategiei în implementarea practicilor pozitive și eliminarea factorilor de risc;
- ✚ informarea partenerilor, a Autorității de Management, a Agenției de Plăți și informarea publicului larg despre conținutul proiectului, despre realizările obținute, progresul față de obiectivele planificate, deficiențele determinate și sectoarele care necesită atenție (depistarea problemelor în timp util pentru a lua decizii operative);
- ✚ executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- ✚ evaluarea periodică a progreselor înregistrate pentru realizarea obiectivelor specifice;
- ✚ examinarea rezultatelor implementării fiecărei măsuri și monitorizarea implementării proiectelor finanțate;
- ✚ examinarea rezultatelor obținute;

Mecanismul de monitorizare include monitorizarea de birou și monitorizarea pe teren, precum și întocmirea rapoartelor de monitorizare.

Instrumentele de monitorizare sunt:

- + Sistem informatic de monitorizare;
- + Rapoartele de activitate intermediare (de etapă/trimestrial/ anual);
- + Rapoartele de evaluare (trimestrial / anual);
- + Raport final de activitate/ de evaluare;

Evaluarea, ca instrument managerial și de decizii, permite îmbunătățirea deciziilor, evitarea repetării greșelilor și risipirii resurselor. Evaluarea face o analiză a modului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Mara-Gutâi, analizând **eficacitatea** (măsura în care au fost atinse obiectivele strategiei de dezvoltare), **eficiența** (relația optimă între resursele folosite și rezultatele obținute analizând măsura în care resursele/inputurile utilizate sunt transformate în rezultate) și **impactul** unei intervenții (efectele dorite, dar și nedorite ale acțiunilor întreprinse). Analizarea **impactului** va ține cont de problemele de dezvoltare rurală specifice teritoriului acoperit de GAL Mara-Gutâi privind cerințele de dezvoltare durabilă, impactul asupra mediului, impactul socio-economic și impactul asupra priorităților comunitare.

Evaluarea se concentrează asupra a patru aspecte principale:

- + Resurse investite;
- + Obiective realizate;
- + Rezultate obținute;
- + Impactul realizat.

Vom elabora un **Plan de Evaluare** în care vom descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL. **Planul de evaluare** va cuprinde informații despre modul în care vor fi culese informațiile privind progresul proiectului (monitorizarea) și felul în care se va aprecia măsura în care au fost atinse obiectivele și rezultatele preconizate.

Controlul presupune stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea Strategiei de dezvoltare. Grupul de Acțiune Locală Mara-Gutâi are obligația de a crea și asigura funcționarea corectă a sistemelor de gestiune și control.

Sistemele de gestiune și control ale GAL trebuie să se bazeze pe o **pistă de control** adecvată, care să garanteze respectarea planificării legate de implementarea Strategiei; utilizarea adecvată a fondurilor comunitare astfel încât să se poată asigura corectitudinea, conformitatea și eligibilitatea cererilor de contribuții comunitare.

GAL Mara-Gutâi va verifica realizarea investițiilor și a cheltuielilor declarate, atât sub aspect material (control fizic), cât și sub aspect documentar (control administrativ).

Controlul fizic al proiectelor se efectuează la locul de realizare a investiției finanțate prin GAL și are în vedere aspecte de ordin tehnic legate de realizarea investiției finanțate prin proiect. Controlul va fi efectuat de către experții tehnici și se va reflecta într-un raport de control pe teren în care se vor înregistra: stadiul investiției, respectarea/nerespectarea graficului de realizare a investiției, explicații privind eventualele întârzieri survenite, măsurile luate în legătură cu eventualele discrepanțe constatate. Raportul va fi însoțit de fotografii care să reflecte stadiul de realizare a investiției propuse.

Controlul administrativ se efectuează la biroul GAL Mara-Gutâi, împreună cu beneficiarul. Acest tip de control are în vedere cheltuielile programate, cele efectiv efectuate și concordanța lor cu plățile realizate. Raportul va fi însoțit de documente relevante.

Se vor efectua rapoarte de verificare pe teren.

Programarea vizitelor (controalelor) va trebui să aibă în vedere anumite principii, cum ar fi : eficiența unor astfel de demersuri; păstrarea bunelor relații contractuale; verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect etc.

Astfel, prin efectuarea vizitelor de monitorizare:

- ✦ Se asigură progresul proiectului în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;
- ✦ Sunt anticipate / identificate problemele ce pot apărea în implementare și sunt oferite sugestii pentru luarea de măsuri corective, atunci când situația o impune;
- ✦ Sunt identificate elementele de succes ale proiectului.
- ✦ Este încurajată comunicarea între GAL și Beneficiari.

Principalele responsabilități ale Consiliului Director, în acest proces, sunt:

- ✦ Evaluarea periodică a progreselor înregistrate pentru realizarea obiectivelor specifice ale strategiei, pe baza documentelor primite de la personalul administrativ;
- ✦ Examinarea rezultatelor implementării fiecărei măsuri și monitorizarea calității implementării strategiei;
- ✦ Examinarea rezultatelor evaluărilor externe;
- ✦ Elaborarea recomandărilor și propunerilor în vederea îmbunătățirii impactului strategiei;
- ✦ Analizarea și aprobarea propunerilor de ajustare/ modificare a Strategiei;

Responsabilii din cadrul compartimentului administrativ al GAL Mara-Gutâi pentru monitorizarea, evaluarea și controlul strategiei sunt:

- ✦ Manager-pentru monitorizarea și supervizarea activității;
- ✦ Responsabil financiar-pentru aspecte financiare;
- ✦ Animator-pentru obținerea informațiilor legate de evoluția proiectelor în teritoriu și pentru informații legate de alte proiecte întreprinse în teritoriu pentru formarea unei imagini de ansamblu a dezvoltării locale a teritoriului ;
- ✦ Evaluator proiecte- pentru efectuarea vizitelor de monitorizare;
- ✦ Expert pentru evaluare, monitorizare și control - pentru evaluarea SDL și efectuarea vizitelor de monitorizare ;
- ✦ Consultant extern-sprijin pentru toate activitățile cuprinse în monitorizarea proiectelor, atât pentru beneficiari, cât și pentru personalul din compartimentul administrativ, dacă este cazul.

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

În vederea calculării Componentei A, s-a utilizat următorul algoritm:

Locuitori:	43682 de locuitori X 19,84 euro/locuitor=	866.650,88 euro
Suprafață:	882,2 km ² X 985.37 euro/ km ² =	869.293,41 euro
Total:		1.735.944 euro

Strategia are un caracter integrat și inovator, prin abordarea multisectorială și prin faptul că pune accent pe sinergia și complementaritatea inițiativelor la nivel local. Valorile aferente fiecărei priorități au la bază nevoile reieșite din analiza diagnostic și analiza SWOT.

Alocarea este reflectată de următoarea ierarhizare:

Măsură	sumă/ prioritate	% prioritate	suma/măsură	% măsură
M6/P6 Înființarea de activități non-agricole	1.000.000	57,61%	140.000	8,08 %
M7/P6 Dezvoltarea micilor afaceri și a turismului			260.000	14,97 %
M8/P6 Crearea și dezvoltarea infrastructurii sociale			100.000	5,76 %
M9/P6 Renovarea, dezvoltarea localităților din teritoriul GAL Mara-Gutâi, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația locală și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural			500.000	28,80 %
M2/P3 Procesarea și marketingul produselor agricole	210.000	12,10 %	115.000	6,62 %
M3/P3 Cooperare pentru lanțuri scurte și piețe locale			95.000	5,48 %
M1/P2 Dezvoltarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Mara-Gutâi	115.000	6,62 %	115.000	6,62 %
M5/P4 Investiții non-productive în accesibilizarea și conservarea biodiversității în zone Natura 2000 și a peisajelor europene	33.756	1,94 %	33.756	1,94 %
M4/P1 Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative	30.000	1,73 %	30.000	1,73 %
TOTAL	1.388.756	80 %	1.388.756	80,00 %
Funcționare	347.188	20 %	347.188	20 %
Total	1.735.944	100%	1.735.944	100%

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Selecția proiectelor va fi realizată de către **Comitetul de selecție a proiectelor**, organism tehnic cu responsabilități privind selectarea pentru finanțare a proiectelor depuse la GAL, în conformitate cu Regulamentul de evaluare și selecție a proiectelor care va fi întocmit, va fi validat de parteneriat, luat la cunoștință de angajații GAL, de Comitetul de selecție și de Comisia de Contestații și va fi afișat la sediul și pe site-ul GAL.

Componența Comitetului de Selecție a proiectelor:

Comitetul de selecție a proiectelor al GAL Mara-Gutai este alcătuit din **7 persoane**, (reprezentanți ai autorităților și organizațiilor care fac parte din parteneriat), respectiv **2 parteneri publici, 2 parteneri privați și 3 parteneri reprezentanți ai societății civile** (conform tabelului de mai jos).

Fiecare membru are un supleant. Componența comitetului de selecție este stabilită de către parteneriat. În situația în care o persoană selectată în Comitet nu poate participa, din motive obiective, la lucrările unei sesiuni de selecție, ea are obligația de a notifica acest aspect Consiliului Director, care va decide înlocuirea cu unul dintre supleanții din aceeași categorie.

La nivelul luării deciziilor, partenerii economici și reprezentanții societății civile reprezintă peste 50% din componența comitetului.

Dacă unul din proiectele depuse pentru selectare aparține unuia din membrii comitetului, în această situația persoana (organizația) în cauza nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv. Înaintea demarării lucrărilor, membrii Comitetului de Selecție vor semna declarațiile de imparțialitate.

Comisia de Soluționare a Contestațiilor - reprezintă organismul tehnic cu responsabilități în soluționarea contestațiilor adresate privind rezultatele procesului de selecție a proiectelor ce solicită finanțare. Comisia de contestații, formată din 5 persoane, are o componență diferită față de cea a Comitetului de Selecție. Membrii vor respecta regulile conflictului de interese, completând aceeași declarație ca și membrii Comitetului de selecție. Comisia de Soluționare a Contestațiilor va analiza doar proiectele care au făcut obiectul contestațiilor.

Deciziile Comitetului de Selecție a proiectelor și ale Comisiei de Contestații: deciziile Comitetului de selecție a proiectelor se iau cu o majoritate calificată de 2/3 din totalul voturilor; pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din parteneri, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă. Comisia de contestații lucrează valid în prezența a 2/3 din membrii săi. Deciziile comisiei de contestații se iau cu o majoritate calificată de 2/3 din totalul voturilor.

Primirea și Evaluarea proiectelor care vor fi depuse la GAL Mara-Gutâi de către solicitanții măsurilor stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală va fi realizată de către angajații ai GAL, asistați de prestatori de servicii externalizate de consultanță financiară și tehnică.

Toate verificările efectuate de către angajații GAL vor respecta principiul de verificare "4 ochi", respectiv vor fi semnate de către 2 angajați.

Conformitatea și eligibilitatea efectuată de GAL:

În timpul sesiunii de depunere a proiectelor, angajații GAL, care au atribuții în fișa postului, verifică conformitatea proiectului, iar pentru proiectele declarate conforme se va verifica respectarea criteriilor de eligibilitate și a criteriilor de selecție în conformitate cu cerințele impuse de fișa măsurii și de ghidul solicitantului.

Angajații GAL implicați în procesul de evaluare al proiectelor pot realiza vizita pe teren în vederea verificării eligibilității.

Procedura de selecție a proiectelor. Rapoarte de selecție:

Selecția proiectelor se face aplicând **regula de „dublu cvorum”**, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar că în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate

civilă. După încheierea procesului de evaluare și selecție, Comitetul de Selecție va emite un **Raport de Selecție Intermediar**.

În cazul în care vor fi depuse contestații, acestea vor fi analizate de către Comisia de Contestații înființată la nivelul GAL. După încheierea termenului de contestații și în baza Raportului Comisiei de Contestații, dacă este cazul, Comitetul de Selecție va emite **Raportul de Selecție final**.

Raportul de Selecție va fi semnat de către toți membrii Comitetului de Selecție; se va specifica apartenența lor la mediul privat sau public și urban - cu respectarea precizărilor ca partea publică să reprezinte mai puțin de 50%, iar organizațiile din mediul urban reprezintă mai puțin de 25%.

Raportul de Selecție va fi datat, aprobat de către Comitetul de Selecție prin semnarea în dreptul fiecărui membru și va prezenta ștampila GAL. În vederea asigurării transparenței procesului de selecție realizat la nivelul GAL, Rapoartele de Selecție vor fi făcute publice, minim pe pagina de web a GAL. La întrunirile Comitetului de Selecție poate participa în calitate de observator, fără drept de vot și un reprezentant al CDRJ Maramureș.

GAL poate exclude din flux etapa de raport intermediar și perioada de primire a contestațiilor și poate să elaboreze direct Raport de Selecție Final doar în situația în care nu există proiecte neeligibile sau proiecte eligibile și neselectate, deci când valoarea totală a proiectelor eligibile este mai mică sau egală cu alocarea financiară a apelului de selecție respectiv, dat fiind că nu există condiții care să conducă la contestarea rezultatului procesului de evaluare și selecție.

Tabel cu componența Comitetului de Selecție (membrii și supleantii):

PARTENERI PUBLICI		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
Orașul Cavnic	MEMBRU	UAT-Mediul urban
Comuna Sarasău	MEMBRU	UAT-Rural
Comuna Giulești	MEMBRU	UAT-SUPLEANT-Rural
Comuna Bîrsana	MEMBRU	UAT-SUPLEANT-Rural
PARTENERI PRIVAȚI		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
S.C. R-MT-2000 S.R.L.	MEMBRU	Rural
Cooperativa Agricolă Dumbrava Giulești	MEMBRU	Rural
Costinar Adina Liliana I.I.	MEMBRU	SUPLEANT-Mediul urban
Zapca Maria P.F.A	MEMBRU	SUPLEANT-Rural
SOCIETATE CIVILA		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
Asociația Profesională Agricolă pentru Valorificarea Inteligentă a Ecosistemului din Văleni (APAVIE)	MEMBRU	Rural
Asociația Gospodarii din Budești	MEMBRU	Rural
Asociația Hosszumezoi Foresta Câmpulung la Tisa	MEMBRU	Rural
Asociația Gospodarilor din Câmpulung la Tisa	MEMBRU	SUPLEANT-Rural
Societatea Culturală Confluente	MEMBRU	SUPLEANT-Rural
Asociația de Dezvoltare Locală Hoteni	MEMBRU	SUPLEANT-Rural

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interes conform legislației naționale

În concordanță cu prevederile OUG nr.66/2011, GAL Mara-Gutâi va aplica reguli pentru a garanta transparența în procesul decizional și pentru a evita orice potențial conflict de interes.

Conduita persoanelor implicate în implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală trebuie să aibă în vedere integritatea morală, imparțialitatea, corectitudinea, profesionalismul, lipsa intereselor private și prioritatea interesului public.

Persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare nu pot fi solicitanți și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant. Încălcarea prevederii se sancționează cu excluderea solicitantului din procedura de selecție. În cazul în care GAL solicită completări ale documentației depuse în vederea verificării/evaluării proiectului depus, activitatea nu are caracter de consultanță. În cazul în care o persoană care face parte din structurile de verificare/evaluare/aprobare a proiectelor știe că se află în conflict de interes, are obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de evaluare/selecție a proiectelor.

Nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare în cadrul unei proceduri de selecție proiecte următoarele persoane: a) cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți; b) soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți; c) cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare. Aceste prevederi se aplică și persoanelor implicate în procesul de verificare/aprobare/plată a cererilor de rambursare/plată prezentate de beneficiari. Încălcarea prevederii se sancționează cu excluderea solicitantului din procedura de selecție.

Persoanele care participă direct la procedura de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare în cadrul procedurii de selecție proiecte, precum și cele implicate în procesul de verificare a conformității cererilor de rambursare/plată prezentate de beneficiari sunt obligate să depună o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu se află în niciuna dintre situațiile prevăzute mai sus.

În situația în care, în cursul procedurii de verificare/evaluare/aprobare, aceste persoane descoperă sau constată o legătură de natura celor menționate, acestea sunt obligate să o semnaleze și să înceteze de îndată să participe la procedura de verificare, evaluare sau aprobare.

Se supun mecanismelor de evitare a conflictului de interes membrii Comitetului de selecție, supleanții acestora, membrii Comisiei de soluționare a contestațiilor, angajații/persoanele implicate în procesul de evaluare/ selecție a proiectelor și verificare a conformității cererilor rambursare/plată.

Orice persoană care face parte din structurile/organele de conducere, comitet de selecție, membrii, angajați pot depune proiecte cu obligația de a prezenta o declarație în scris care să explice natura relației/interesului și nu poate participa la procesul de evaluare și selecție. Cei implicați în elaborarea proiectului nu pot fi implicați în procesul de selecție sau de aprobare a acestuia. Pe întreg parcursul unui proiect, de la depunere până la finalizare, se va respecta legislația în vigoare enunțată mai sus.